

Trøndelag fylkeskommune
Tröndelagen fylhkentjælte

ÅRSBERETNING 2024

Trøndelag fylkeskommune

Årsberetning

Regionalt plangrunnlag

Sammenhengen i plansystemet

Trøndelagsplanen og regional planstrategi setter overordnede mål, som gjenspeiler seg i regionale planer og strategier. Planene og strategiene skal ha tilhørende handlingsprogram eller handlingsplaner, med tiltak som vises i handlings- og økonomiplan og årsbudsjett. Forholdene mellom de ulike planene er illustrert i figuren under.

En oversikt over gjeldende regionale planer og strategier finner du på Trøndelag fylkeskommunes hjemmeside, under [regional planlegging](#).

[Trøndelagsplanen](#) er fylkets overordnede plan, som setter retning for samfunnsutviklingen på lang sikt, fram mot 2030.

[Regional planstrategi](#) er Trøndelagsplanens kortsiktige del, og setter mål og satsinger for fylkestingsperioden. For perioden 2024-2027 er det vedtatt tre hovedsatsingsområder:

1. I Trøndelag tar vi ansvar for klima- og naturutfordringene
2. I Trøndelag skaper vi en god samfunnsberedskap i et trygt, helsefremmende og inkluderende Trøndelag
3. I Trøndelag får vi nok arbeidskraft og rett kompetanse for å møte et arbeids- og næringsliv i endring

I Trøndelag tar vi ansvar for klima- og naturutfordringene

Arbeidet med klima og bærekraft ble noe omorganisert i 2024 ved at et koordineringsansvar for arbeidet ble løftet opp til fylkesdirektørens stab. Likevel blir mye av det strategiske arbeidet med klima og bærekraft utført ute i avdelingene. For å sikre en felles plattform for fylkeskommunalt arbeid med klimaomstilling er det utarbeidet en handlingsplan for klimaomstilling for 2025 – 2028. Handlingsplanen legges fram for politisk vedtak våren 2025. En revisjon av Handlingsprogram for regional plan for arealbruk ble vedtatt i 2024. Arbeidet med areal- og naturregnskap opp mot kommunene er viktig for å få en mer bærekraftig natur- og arealforvaltning. Det er etablert klimakontakter for avdelingene som

skal bistå i dette arbeidet. Ett viktig satsingsområde for 2024 var arbeid med klimabudsjett og -regnskap for fylkeskommunen, samt at et eget klimabudsjett for Trøndelag for første gang ble gjort i egen regi.

Nye forskrifter som krever at klima og miljøhensyn skal vektes med minst 30 prosent i offentlige anskaffelser trådte i kraft 1. januar 2024. Det betyr at vi som oppdragsgiver har sørget for å legge betydelig større vekt på klima- og miljøhensyn ved kjøp av varer og tjenester. Fylkeskommunen har flere større anskaffelser, og disse er et viktig virkemiddel for å nå målene om god tjenesteyting, klima/bærekraft/miljø, innovasjon, krav til digitalisering, leverandørutvikling og et seriøst arbeidsliv. I tildelinger av driftstilskudd på kulturområdet fremhever fylkeskommunen målsetningen om at Trøndelag skal være klimanøytralt innen 2030, og at det må en omfattende klimaomstilling til for å nå målet.

Gjennom året har fylkeskommunen jobbet med tiltak for å redusere klima- og naturbelastninger, og for å nå vedtatte klimamål. Dette gjelder blant annet innenfor energibruk og nullutslippsbygg, sirkulærmarkedet og gjenbruk av byggematerialer og nye innovative lavutslipps byggematerialer. Gjennom investeringsprosjekter for bygg bruker vi innkjøpsmakt til kompetanseutvikling av leverandørleddet gjennom en miljøoppfølgingsplan som er aktiv fra konkurransefase til bygget er overtatt. Gjennom det heleide selskapet Grønt Hjerte AS ivaretas høsting, lagring, produksjon og distribusjon av termisk og elektrisk energi til egne bygg og nærområdet.

Gjennom satsninger innen grønn kompetanse i jordbruk, skogbruk og lokal mat, bistår de videregående skolene den grønne næringa og gårdbrukere i arbeidet med å forme fremtiden. Skoler som tilbyr utdanning innenfor fag som teknologi, energi og miljø, spiller en viktig rolle i å utdanne fremtidige fagfolk som kan utvikle løsninger for en grønnere fremtid.

I forbindelse med mobilitetsanbud i Trøndelag er det arbeidet med overgang til nullutslippsløsninger, og vi har i samarbeid med AtB utredet behovet for å utvikle infrastruktur som kan legge til rette for dette. Dette innbefatter blant annet utredning av det utvidede bussdepotet på Sandmoen, som planlegges å være ferdig i løpet av 2029, samt kartlegging av mulighetene for overgang til elektriske busser i distriktene utenfor Trondheim. Overgang til nullutslippsløsninger har utfordringer knyttet til seg, blant annet i form av økonomi og tilgang til nok elektrisitet.

For å møte klima- og naturutfordringene, som rammer veiene i fylket, har fylkeskommunen forsterket arbeidet med bedre dimensjonering av stikkrenner, erosjonssikring og kraftigere dreneringsystemer. Det har også vært en økt innsats for å sikre at nye investeringer tar hensyn til framtidige klimascenarier, med krav til geoteknisk stabilitet og overvannshåndtering i nye prosjekter. Innen asfaltlegging har fylkeskommunen redusert CO₂-utslipp per tonn asfalt, som følge av nye miljøkrav i anbudene. Asfaltkontraktene sør i Trøndelag har hatt full CO₂-vekting, noe som sikrer at entreprenørene velger mer klimavennlige løsninger.

Gjennom Miljøpakken har fylkeskommunen i 2024 investert tungt i kollektiv, sykkel og gange. Flere prosjekter som pågår eller er gjennomført, er en del av det langsiktige arbeidet for bedre tilrettelegging for miljøvennlige transportformer.

Alle hovedtannklinikkene i fylkeskommunen er Miljøfyrtårnsertifiserte, og det jobbes aktivt med å redusere utslipp. Tannhelsetjenesten har en desentralisert klinikkstruktur, som bidrar til å redusere pasientenes transportbehov. Samtidig krever dette vedlikehold av en større bygningsmasse og mer innkjøp og transport av materialer og utstyr. Den fylkeskommunale tannhelsetjenesten er bevisst sin innkjøpermakt og stiller miljøkrav i alle anskaffelser. Vi utfordrer våre leverandører av forbruksmateriell og utstyr til å levere gjenbrukbare og bærekraftige produkter, samt å redusere bruk av emballasje som ikke kan gjenbrukes.

I Trøndelag skaper vi en god samfunnsberedskap i et trygt, helsefremmende og inkluderende Trøndelag

Trøndelag fylkeskommune har etablert en ny sikkerhet-, samfunnssikkerhet- og beredskapsorganisering som blant annet skal gjøre oss bedre rustet til å imøtekomme nye nasjonale føringer for samfunnssikkerhetsarbeidet, og tydeliggjøre rammene for sikkerhets- og beredskapsstyringen. Trøndelag fylkeskommune er administrativt representert i arbeidsutvalget til Forsvarsforum Trøndelag (FFT). FFT er et forsvarspolitisk samarbeidsforum som skal arbeide for å ivareta Trøndelags interesser knyttet til forsvarets og totalforsvarets aktivitet i Midt-Norge. Forsvarskonferansen 2024 hadde tittelen «Norden i NATO – felles operasjonsområde, felles utfordringer og felles løsninger» og ble arrangert i samarbeid med Forsvaret, NTNU, Næringsalliansen i Trøndelag og Forsvarsforum Trøndelag. Konferansen hadde over 600 deltakere og over 50 bedrifter var der med stand.

Vi har i 2024 fortsatt arbeidet med å øke robustheten i digital infrastruktur og opprettholde et akseptabelt sikkerhetsnivå i lys av et krevende trusselbilde. Våre bygg bygges og forvaltes slik at de tilfredsstiller krav til sikkerhet og beredskap. Byggene er universelt utformet hvor krav til helse, miljø og sikkerhet er ivarettatt.

Videregående opplæring spiller en viktig rolle i å styrke samfunnsberedskapen og bidra til et trygt, helsefremmende og inkluderende samfunn gjennom blant annet kompetanseutvikling, helsefremmende tiltak, inkludering og likestilling og samarbeid med lokalsamfunnet. Fylkeskommunen jobber kontinuerlig med forebyggende og oppfølgende arbeid for at elevene skal ha et trygt og godt skolemiljø. Trøndelag fylkeskommune har innenfor inkluderingsfeltet blant annet et særlig ansvar for integrering av innvandrere. Fylkestinget har vedtatt en egen temaplan for integrering i Trøndelag. I tillegg har vi laget et eget kunnskapsgrunnlag som blant annet viser statistikk og utfordringer innen dette feltet.

Fylkeskommunen har utarbeidet Sivil transportberedskapsplan for Trøndelag. Utarbeidelsen av beredskapsplaner, som oppfølging av vedtak fra fylkesutvalget i sak om transportberedskapsplanen, er påbegynt. En godt utbygget digital infrastruktur er avgjørende for både bo- og næringsutvikling i hele fylket. Tilgang til høyhastighets internett for alle hjem er et nasjonalt satsingsområde. I tillegg vil god og stabil mobildekning være samfunnskritisk med hensyn til beredskap og sikkerhet. Trøndelag fylkeskommune har i 2024, ved hjelp av Nkom-midler, fått etablert nye kontrakter på videre utbygging av bredbånd ute i distriktene.

Et trygt og motstandsdyktig fylkesvegnett er avgjørende for å opprettholde beredskap og mobilitet, spesielt i møte med ekstremvær og andre kritiske hendelser. I 2024 har vedlikeholdsaktiviteten vært lavere enn ønsket. Flere planlagte vedlikeholdsprosjekter er ikke gjennomført, og innsatsen har primært vært rettet mot strakstiltak for å håndtere skader og opprettholde trafiksikkerheten.

Behovet for økt robusthet i vegnettet, der investeringer i forsterkning av skjæringer, drenering og geoteknisk stabilisering er helt nødvendige for å unngå alvorlige konsekvenser for lokalsamfunn og nødetater. For å styrke samfunnsberedskapen er det også gjennomført flere tiltak for å sikre trygg og effektiv framkommelighet for nødetater og kollektivtransport. I områder med særlig værutsatte vegstrekninger er det iverksatt hyppigere tilsyn og beredskapsplanlegging for rask respons ved akutte hendelser.

Kunst og kultur har en samfunnsbyggende kraft, og et fritt og mangfoldig kulturliv er et viktig bidrag til et robust samfunn og til demokratiet. Forskning, med utgangspunkt i HUNT-undersøkelsene, viser en klar sammenheng mellom kulturopplevelser og god helse. Sammenhengen er til stede både når det gjelder aktiv kulturdeltakelse og mer passivt kulturkonsum (reseptiv kulturutøvelse).

Tannhelsetjenesten tar del i Trøndelag fylkeskommunes beredskapsarbeid, og det er utarbeidet en handlingsplan for å forebygge og følge opp vold, trusler og trakassering på arbeidsplassen, og har en årlig revidert HMS- og IA-plan som skal bidra til helsefremmende arbeidsplasser. Et ledd i dette er avviksrapportering. Antall registrerte avvik økte fra 170 i 2023 til 301 i 2024, som følge av målrettet arbeid for å få ansatte til å rapportere HMS-avvik. Personell fra tannhelse deltar i et nasjonalt kvalitetsforum som koordinerer kvalitetsarbeid i den offentlige tannhelsetjenesten. Forumet kartlegger beredskapstilstanden og jobber med prinsipielle avklaringer for å utarbeide og revidere planer på sikkerhets- og beredskapsområdet.

Trøndelag får vi nok arbeidskraft og rett kompetanse for å møte et arbeids- og næringsliv i endring

Fylkeskommunen har et utvidet ansvar for kompetansepolitikken på regionalt nivå. Kompetansestrategi for Trøndelag med tilhørende handlingsplan ble vedtatt av fylkestinget i juni 2023. Strategien har en varighet for perioden 2023 – 2027, mens handlingsplanen er to-årig og skal revideres ved utgangen av 2025. I løpet av 2024 har fylkeskommunen fått utvidet innsikt i høyere yrkesfaglig utdanning og kompetansebehov i det trønderske arbeidslivet, blant annet gjennom høring om vår forvaltning av høyere yrkesfaglig sektor.

Karrieresenterets arbeid inn mot næringslivet i fylket er et tverretatlig og tverrfaglig samarbeid hvor senteret har en viktig rolle. Dagens tilbud er i stor grad knyttet til hjelp inn mot bedrifter i omstilling og nedleggelse. En utvikling av innsatsen vil bidra til at tjenestene også kan omfavne løsninger i tidligere fase for utsatte bedrifter. Dette vil være samfunnsnyttig bidrag til utsatte næringer og regioner.

Bygdevekstavtaler (BVA) er regjeringens satsingsområde for utprøving av nye distriktpolitiske virkemidler. Staten har i 2024 inngått BVA med to pilotområder i Trøndelag. Den ene er de fire kommunene i Indre Namdal, og de andre er kommunene Rindal/Holtålen. Trøndelag fylkeskommune er avtalepart i begge avtalene, og avdeling kompetanse koordinerer innsatsen.

Gjennom planlagte rekrutteringstiltak, tydelige kompetansekrav i kontrakter og samarbeid med utdanningssektoren, bidrar fylkeskommunen til at Trøndelag har arbeidskraft med riktig kompetanse for å møte et arbeidsliv i endring. For å møte denne utfordringen har fylkeskommunen i 2024 etablert trainee- og hospiteringsordninger, som gir nyutdannede mulighet til å bygge erfaring innen vegforvaltning. Samarbeidet med fagskoler og høyere utdanning, spesielt innen vegteknologi, bygg og anlegg. Videreutviklet interne kompetanseprogrammer for å sikre at erfarne medarbeidere kan oppdatere seg på nye metoder og regelverk. I tillegg har det vært et økt fokus på digitale løsninger og teknologi, hvor ansatte får opplæring i verktøy for geodata, digitale tilstandsanalyser og automatisert kontraktsoppfølging. Dette bidrar til en mer effektiv drift og bedre beslutningsgrunnlag i vegforvaltningen.

Vi leverer statistikk og analyse til kompetansearbeidet i Trøndelag gjennom arbeid i statistikkutvalget til Kompetanseforum Trøndelag, og har stilt ressurser i analysegruppa til HUNT4 (Helseundersøkelsene i Trøndelag). Det er også utarbeidet en rapport om kompetanseindikatorer for Trøndelag, et konjunkturbilde for 2024 og en analyse om hvordan det gikk med de som fullførte/ikke fullførte videregående skole

Fylkeskommunen ønsker at de ansatte er forberedt på å møte utfordringene med økt omstillingstakt i samfunnet og strammere arbeidsmarked. Det er derfor startet et arbeid med en metode for mer strategisk kompetansestyring. Strategisk kompetansestyring handler om at det må være en rød tråd fra fylkeskommunens overordnede mål til den enkelte ansattes kompetanse og kompetansebehov.

Rekrutteringssituasjonen og omstillingsbehovet i dag og framover, vil være en del av grunnlaget. Målet er å ha riktig kompetanse til å løse nåværende og framtidige oppgaver.

I forbindelse med arbeidet om Mobilitetsanbudene i Trøndelag 2028/2029 og Mobilitet sjø 2029, har fylkeskommunen gitt oppdrag til AtB om å utrede forhold omkring rekruttering av sjåfør og sjøfolk. For 2024 ble det i det politiske oppdragsbrevet fra hovedutvalg for samferdsel til AtB, gitt konkrete føringer om å rette oppmerksomhet mot rekruttering av sjåfør og sjøfolk. Rekruttering og kompetanse har også vært et tema i den administrative styringsdialogen mellom fylkeskommunen og AtB.

Kunst- og kulturtilbud stimulerer til kreativitet og nytenkning. I møte med de utfordringer trøndelagssamfunnet står overfor, bidrar fylkeskommunen gjennom egne kunst- og kulturtilbud og tilskudd til eksterne kulturopplevelser til å skape refleksjon, og stimulerer til alternative løsninger gjennom å utfordre kreativiteten. Spesielt viktig er dette i skoleverket der fylkeskommunen, i samarbeid med kommunene i fylket, bidrar med kunst- og kulturtilbud til alle årstrinn gjennom Den kulturelle skolesekken (DKS).

For tannhelsetjenesten er den største utfordringen skifte i stillinger, og en vanskelig rekrutteringssituasjon. Nyutdannede tannleger og tannpleiere trekkes ofte mot mer sentrale deler av fylket eller privat praksis etter å ha fått erfaring. Dette skaper utfordringer i distriktene. Trøndelag fylkeskommune ønsker autorisert tannhelsepersonell og legger til rette for utdanning av tannhelseassistenter, og fylkeskommunen jobber sammen med NAV og skoler for å rekruttere personer til utdanning som tannhelsesekretær. Tannhelsetjenesten ønsker å være en lærende organisasjon med høye kvalitetsstandarder og kunnskapsdeling.

Medarbeidere

Medarbeiderundersøkelsen 2024

En medarbeiderundersøkelse er en strukturert kartlegging av ansattes opplevelse av viktige sider ved sin arbeidssituasjon; det som påvirker trivsel, engasjement og rammer for å gjøre en god jobb. Trøndelag fylkeskommune gjennomførte en medarbeiderundersøkelse for alle ansatte i november 2024. Med en svarprosent på 83 % gir resultatet et godt grunnlag for å arbeide videre med utvikling og arbeidsmiljø.

Årsmelding 2024

Styringsperspektiv: Medarbeidere				
Trøndelag fylkeskommune er en utviklingsorientert organisasjon med engasjerte og kompetente medarbeidere som samarbeider for å nå felles mål.				
Jobbinnhold og engasjement	2018	2020	2022	2024
Autonomi (opplevd selvstendighet)	4,0	4,0	4,1	4,1
Medarbeidernes utvikling	4,1	4,0	4,1	4,1
Rolleforståelse	3,9	3,9	4,0	4,0
Balanse (arbeidsbelastning)	3,6	3,5	3,6	3,6
Rammevilkår (informasjon, arbeidsverktøy og kompetanse)	4,0	4,0	4,0	4,1
Engasjement	4,3	4,3	4,3	4,3
Ledelse og samarbeid	2018	2020	2022	2024
Samarbeidsklima	3,9	3,9	4,0	4,0
Målorientert ledelse	3,9	3,9	3,9	4,0
Støttende ledelse	3,9	4,0	4,0	4,1
Utviklingsorientert ledelse	3,9	3,9	4,0	4,2
Strategiske forhold og gjennomføringsevne	2018	2020	2022	2024
Endring og innovasjon	3,8	3,8	3,9	3,9
Brukerorientering	4,0	3,9	4,0	**
Gjennomføring	3,8	3,7	3,8	3,8
Helhet	3,6	3,6	3,6	3,7
Uønsket atferd	2018	2020	2022	2024
Utsatt for mobbing og trakassering	4,9 %	3,7 %	4,2 %	4,1 %
Utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet	0,9 %	0,7 %	1,1 %	0,7 %
Utsatt for trusler	2,9 %	2,6 %	2,4 %	3,7 %
Utsatt for vold	1,5 %	0,9 %	1,3 %	1,3 %
* Ufrivillig deltid er nye spørsmål ved medarbeiderundersøkelsen i 2024				
**Brukerorientering er fjernet fra spørreskjemaet i 2024				

Resultater medarbeiderundersøkelse Trøndelag fylkeskommune 2018-2020-2022-2024

Skalaen går fra 1-5. Score under 3,5 er en indikasjon på at det er negativ opplevelse av indikatoren. På overordnet nivå er det ingen områder som er under 3,6, men enkeltspørsmål har lavere score.

Hvis vi sammenligner med de tidligere medarbeiderundersøkelsene som er gjennomført, har de overordnede resultatene holdt seg stabile. Det er gjennomgående høy score på de fleste av områdene.

Engasjement og gjennomføringsevne er viktige faktorer for å oppnå gode resultater i en virksomhet. Engasjement er området som kommer høyest ut i årets undersøkelse, og vi ser at dette har vært stabilt over tid. Dette tyder på at ansatte i Trøndelag fylkeskommune har et relativt høyt engasjement hvor de er stolte over å være ansatt i sin virksomhet og opplever at jobben de gjør er meningsfull. Gjennomføringsevnen er på et noe lavere nivå enn engasjement, men har holdt seg stabilt fra 2022. Sentrale drivere for gjennomføringsevnen er endring og innovasjon, helhet og samarbeidsklima.

Spørsmål knyttet til rammevilkår (informasjon, arbeidsverktøy og kompetanse) og helhet oppnår litt høyere vurderinger enn i 2022. De tre områdene for ledelse (målorientert-, støttende- og utviklingsorientert ledelse) har også hatt en positiv utvikling fra undersøkelsen i 2022, og ligger på et gjennomgående høyt nivå. Ansatte opplever i 2024 i større grad at nærmeste leder er utviklingsorientert og opptatt av å forbedre arbeidsprosesser. Samtidig er leder mer støttende og målorientert sammenlignet med forrige måling. Dette kan tyde på at ansatte er fornøyde med sin nærmeste leder.

Som i tidligere undersøkelser viser også årets medarbeiderundersøkelse at det er utfordringer knyttet til balanse og helhet. Dette er de to områdene som kommer lavest ut i undersøkelsen. Balanse omhandler negativt stress, press på tid og balanse mellom arbeidsliv og fritid. Dette kan tyde på at ansatte tenderer til å oppleve stress og manglende balanse mellom jobb/fritid. Helhet omhandler samarbeid på tvers av enheter og hvordan ledelsen rundt omkring i organisasjonen leder enhetene på. Dette området kommer lavest ut, men vi ser også at helhet har hatt en positiv utvikling fra undersøkelsen i 2022.

Fylkeskommunen har en nullvisjon for mobbing, trakassering, trusler og vold. Det har vært en økning i andel ansatte som har blitt utsatt for trusler i 2024 sammenlignet med 2022. Økningen av andelen som har opplevd trusler er først og fremst drevet av utviklingen i de videregående skolene. Av de 3,7 % av de

ansatte som har opplevd trusler, rapporteres det om at høyeste andelen av trusler kommer fra eksterne (pasienter, elev/foresatt, publikum, samarbeidspartner). Vi ser en nedgang i andelen knyttet til de som har blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet og mobbing/trakassering. Uønsket atferd knyttet til vold er på likt nivå som i 2022.

Partssamarbeidet er viktig i arbeidet med organisasjonsutvikling og arbeidsmiljø. Rapporten fra medarbeiderundersøkelsen behandles i hovedarbeidsmiljøutvalget (HAMU) og i informasjons- og drøftingsmøter, hvor både verneombud og tillitsvalgte involveres i oppfølgingen med utarbeidelse av tiltak og oppfølging av disse.

Utvikling av årsverk

Fylkestinget har vedtatt i sak om handlings- og økonomiplan 2025-2028 (FT 122/24) at det skal utarbeides en samlet oversikt over ansatte i fylkeskommunen. Dette skal gi de politiske beslutningstakerne en bedre innsikt i konsekvensene av vedtakene om effektivisering og omstilling. Oversikten skal være utformet på en måte som gir oversikt over hvilke avdelinger og enheter den enkelte ansatte er tilknyttet. Oversikten skal være en del av tertialrapporteringen i 2025, og deretter presenteres som en del av budsjettdokumentene.

Nedenfor følger en oversikt av antall årsverk i hver avdeling/område per januar 2025. Tilsvarende oversikter vil legges fram i tertialrapporter, årsrapporter, handlings- og økonomiplaner framover. I oversikten er alle faste ansatte og de som er ute i foreldrepermisjon medregnet. Alle midlertidige ansatte, inkludert ansatte i vikariater og lærlinger, er medregnet. Frikjøpte hovedtillitsvalgte og politikere med godtgjøring er ikke medregnet.

Avdeling/område	Årsverk
Fylkesdirektørens ledergruppe, inkludert stab	16
Eiendom	102
Organisasjon og økonomi	149
Kompetanse, sentraladministrasjon	157
Kompetanse, de videregående skolene	3 035
Kompetanse, fagskole	111
Regional utvikling (u/tannhelse)	80
Tannhelse	323
Samferdsel	32
Kultur og folkehelse	89
Veg	209
Sum	4 303

Aktivitets-og redegjørelsesplikten (ARP)

Trøndelag fylkeskommune ble sertifisert som likestilt arbeidsgiver 7. juni 2023 og det er utarbeidet en handlingsplan for å jobbe med fagfeltet. Trøndelag fylkeskommune har redegjort for hvordan vi har oppfylt denne plikten og for status for likestilling i egen rapport som ligger som [vedlegg til årsberetningen](#).

Varsling

Fylkeskommunen har gode varslingsrutiner og en egen digital varslingskanal. Tidligere har medarbeidere hatt for dårlig kjennskap til rutinene og varslingskanalen. Det ble iverksatt tiltak og medarbeiderundersøkelsen fra 2024 viser en forbedring. 72 % av de som svarte sier de kjenner til varslingsrutinene og hele 78 % kjenner til den digitale varslingskanalen. I samme undersøkelse sier 82 % at de ikke har vært vitne til eller avdekket kritikkverdige forhold på arbeidsplassen, mens 10 % sier at de har det.

Det er utviklet en ny metode for oversendelse av varsel fra Ernst & Young som er leverandør av digital varslingskanal. Metoden sikrer en automatisk og sikker opprettelse av varslingssaker direkte i sak- og arkivløsningen 360.

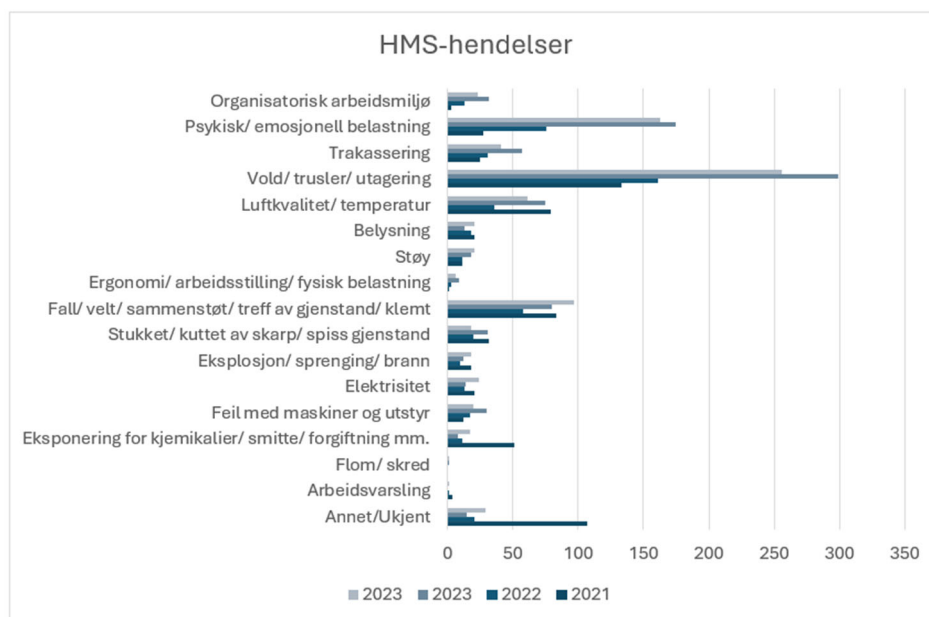
I 2024 er det færre varsler totalt (15) enn i 2023 (26). Av de 15 meldte varslene er 7 varsel avvist pga. at de ikke var varslingsverdige. Antall anonyme varsler er registrert til å være fem.

Varslingsaktivitet	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall tilfeller meldt som varsel totalt	7	6	14	17	26	15
Antall tilfeller som ble meldt i digital kanal	5	2	8	9	20	14
Antall tilfeller med anonym varsel/avsender	3	0	4	2	8	5
Antall tilfeller som faller utenfor reglene for intern varsling, eller inneholder for lite informasjon	5	2	7	13	9	7

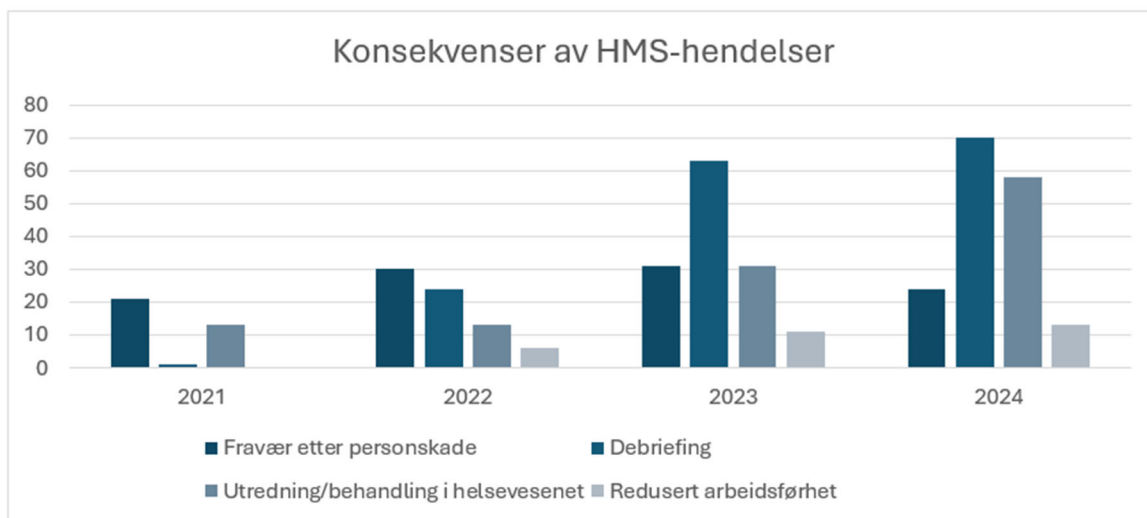
Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Avvik og forbedringer

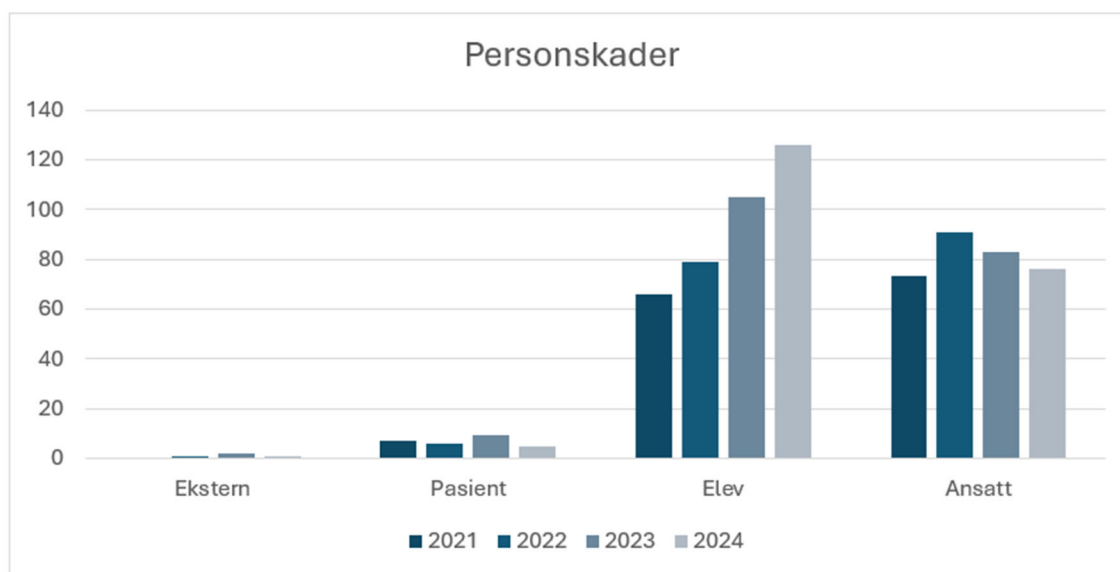
Fra avviks- og forbedringssystemet ser vi en oversikt over registrerte HMS-hendelser, deriblant personskader. De tre kategoriene hvor det er meldt flest hendelser, er «Psykisk/emosjonell belastning», «Vold/trusler/utagering» og «Fall/velt/sammenstøt/treff av gjenstand». Mens de to første kategoriene gjerne er meldt i avdelinger i skoler med særskilt tilrettelagt opplæring, er kategorien «Fall/velt/sammenstøt/treff av gjenstand» meldt i bredden av organisasjonen.

Noen HMS-hendelser medfører personlige konsekvenser for den enkelte. I figuren under ser vi noen slike konsekvenser.

Det er en økende grad av registrerte skader i avviks- og forbedringssystemet, særlig for elevskader. Dette betyr ikke nødvendigvis at det er flere skader, men et tegn på at flere har tatt i bruk avviks- og forbedringssystemet til registrering av skader og en endring i meldingskultur.

Det gjøres oppmerksom på at mange, men ikke alle, elevskader oppstår under kroppsøving/ fysisk aktivitet.

ABC for god psykisk helse –på arbeidsplassen

ABC for god psykisk helse er en folkehelsekampanje som startet i 2022 på bakgrunn av at Helse- og omsorgsdepartementet ville vurdere hvordan en slik kampanje kan gjennomføres nasjonal. Trøndelag fylkeskommune ble prosjektleder og prosjektperioden ble perioden 2022-2024. Den hadde som mål å

fremme befolkningens helse, igjennom både å styrke befolkningens kunnskap om hva som bidrar til å styrke den psykiske helsen vår, og at folk på bakgrunn av det tar gode valg for seg selv.

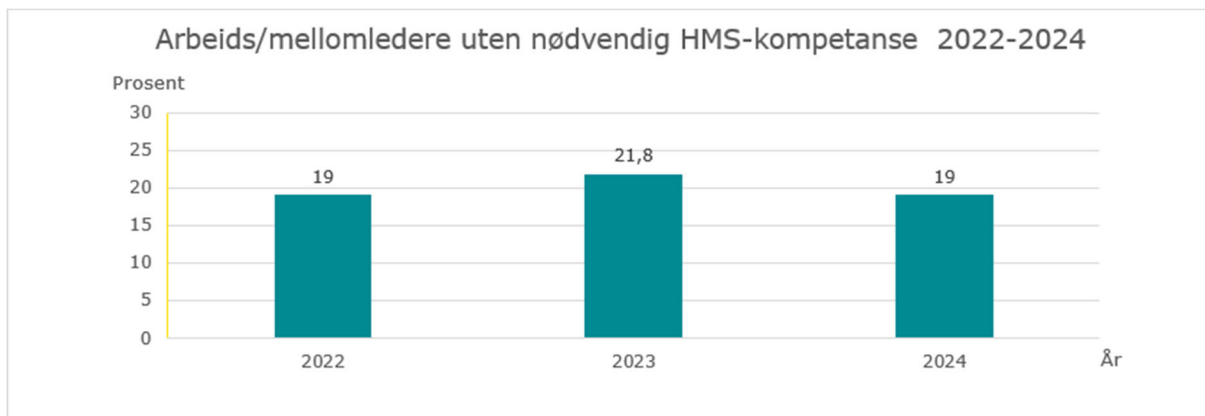
Trøndelag fylkeskommunen ble utfordret som arbeidsgiver til å ta metodikken i bruk. Sammen med partene ble metodikken i 2024 en del av det systematiske HMS arbeidet. ABC budskapet er enkelt; *Å gjøre noe aktivt, meningsfullt, sammen*. Det ble utarbeidet en aktivitetsplan for høsten 2024, med blant annet opplæring av alle ledere, tillitsvalgte og verneombud, om hvordan de kan forankre metodikken på egen arbeidsplass. Ved bruk av metodikken ønsker vi å øke de ansattes bevissthet om hva man kan gjøre for å ta vare på egen og andres psykiske helse. Målet er å få de ansatte til å engasjere seg i aktiviteter som fremmer deres psykiske helse og til å endre holdninger til psykisk helse og psykisk sykdom.

Fylkeskommunen deltar også i et fagnettverk i regi NAV Arbeidslivssenter Trøndelag om dette temaet.

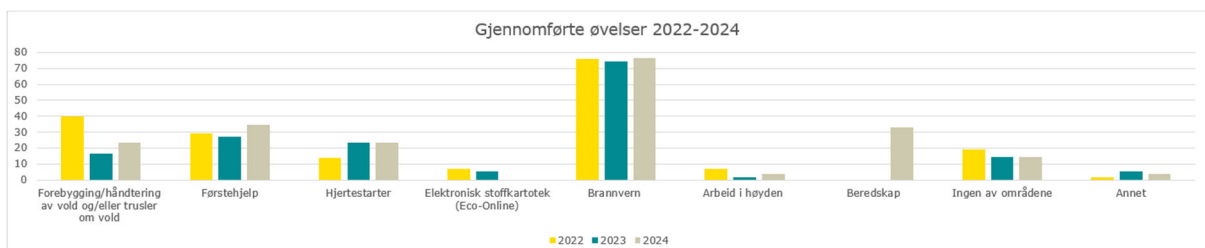
Kompetanseutvikling i HMS arbeidet

Vedtatte mål for HMS-arbeidet er blant annet at Trøndelag fylkeskommune skal være helsefremmende og inkluderende. Kompetanse og systematisk jobbing med HMS er en avgjørende faktor for å lykkes. Vi gjennomfører derfor årlig interne HMS-kurs (lovpålagt 40-timers) for ledere, verneombud og AMU-medlemmer.

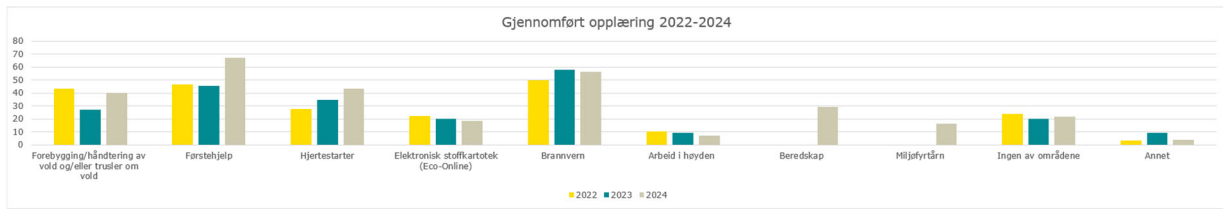
84 prosent av arbeids- og mellomlederne har nødvendig HMS-kompetanse. Antallet har vært stabilt de siste årene. Turnover og at vi gjennomfører slike kurs kun en gang i året er en årsak til dette avviket, men målet er å redusere antallet uten tilstrekkelig HMS kompetanse.

Vi gjennomfører også mer spesifikk opplæring og øvelser innenfor HMS. Denne kompetansehevingen baseres på kartlegginger og risikovurderinger i den enkelte seksjon og skole.

Årsmelding 2024

Samarbeid med NAV

På oppdrag for Arbeids- og velferdsdirektoratet gjennomførte Oxford Research følgeforskning og sluttevaluering på en samhandlingsmodell knyttet til IA-oppgaven. Formålet med oppdraget var å evaluere etableringen og driften av samhandlingsmodellen i de fire pilotfylkene. Trøndelag fylkeskommune deltok i denne følgeforskningen som nå er avsluttet.

I tillegg til Trøndelag fylkeskommune var NAV-Inn-Trøndelag, NAV Arbeidslivssenter og NAV Hjelpemiddelsentral i denne piloten. Gjennom piloten ble det utarbeidet kompetansetiltak innenfor tema sykefraværsoppfølging for ledere, plasstillitsvalgte og verneombud på arbeidsplasser i fylkeskommunene som tilhører NAV-regionene Inn-Trøndelag, Steinkjer og Snåsa.

Vi har også deltatt gjennom samarbeidet på to jobbmesser i regi NAV.

Bedriftshelsetjenesten

Avtalen med Friskgården bedriftshelse bygger på forskrift om organisering, ledelse og medvirkning. Avtalen inkluderer tilbud om en grunnpakke med lovpålagte oppgaver og en tilleggspakke med tjenester som bedriftshelsetjenesten kan tilby.

For 2024 ble planlagte timer til bruk av bedriftshelsetjenestens grunnpakke redusert som følge av innsparing. Friskgården bedriftshelse uttrykker i sin årsrapport at de er bekymret for at estimerte timer i grunnpakke er marginale for å skulle fylle kravene i lovverket fullt ut. Det er en risiko for akkumulering av problemstillinger innenfor HMS-området; både på organisatorisk nivå og individnivå. Fylkesdirektøren har hatt kontinuerlig dialog om utfordringene.

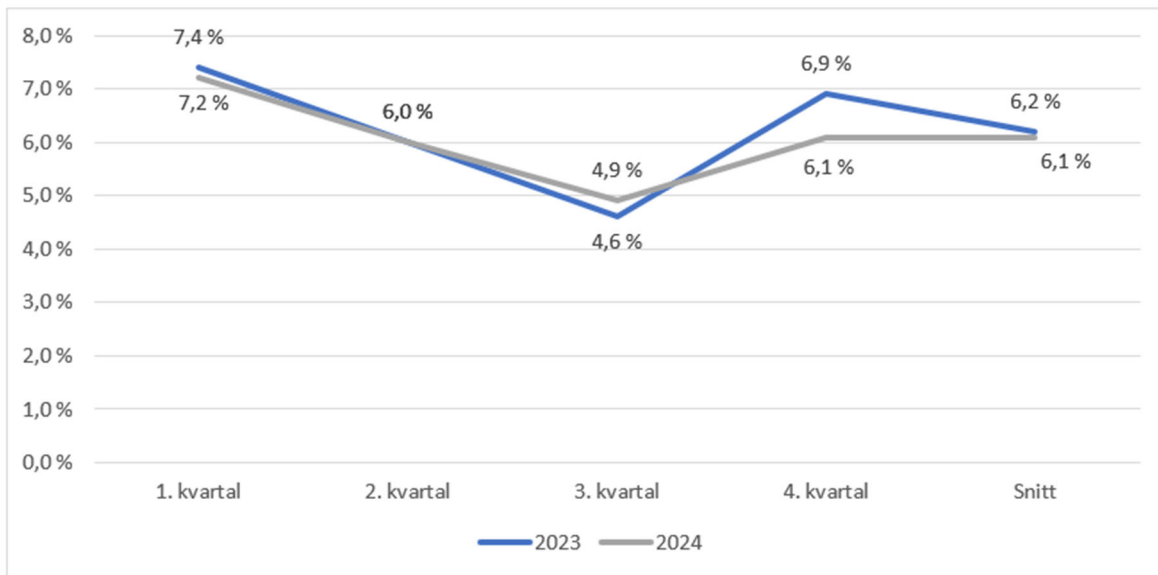
Fokusområder som bedriftshelsetjenesten har arbeidet innenfor i 2024 er:

- Arbeidshelse for renholdere der det er gjennomført kartlegging og risikovurdering for å kunne ha gode skreddersydde tiltak for å redusere helseplager og sykefraværet.
- Emosjonelt arbeid og forebygging av akkumuleringsproblematikk, dvs. den følelsesmessige påkjenningen som kan oppstå når vi møter mennesker som står overfor utfordringer eller vanskeligheter i livet sitt. Slik eksponering har høy risiko for helseplager og fravær. Det er gjennomført et prosjekt for å prøve ut tiltak som skal forebygge slike helseplager.
- Fremme partssamarbeid og gi lederstøtte i en tid med høy aktivitet og omstilling

Sykefravær

Det gjennomsnittlige sykefraværet i 2024 for hele fylkeskommunen ble på 6,1 prosent, en nedgang på 0,1 prosentpoeng sammenlignet med 2023. Herav har de videregående skolene et sykefravær på 5,5 prosent (5,9 prosent i 2023).

Årsmelding 2024

Forholdet mellom kvinner og menn er fortsatt det samme. Kvinner har vesentlig høyere sykefravær enn menn med et gjennomsnittlig sykefravær på 7,4 % i 2024 (7,7 % i 2023). Menn har et gjennomsnittlig sykefravær på 4,1 % (4,2 % i 2023).

Årsaker til sykefravær

Fylkeskommunen har vedtatte retningslinjer og arbeidsgiver følger opp enkeltansatte som har sykefravær. Leder og ansatt har tett dialog om funksjons og arbeidsevne og eventuell tilrettelegging for å komme tilbake til jobb.

Fylkeskommunen har ikke innsikt i diagnoser på overordnet og statistisk nivå på sykemeldte ansatte. Vi benytter derfor statistikk og analyser fra NAV som er generelt for arbeidslivet som grunnlag for mer kunnskap. Nær halvparten av økningen i sykefraværet siden koronaåret 2020 skyldes luftveisinfeksjoner og det som trolig er senfølger av covid-19, viser tall fra NAV. I 2021 økte bruken av diagnosen utmattelse kraftig ifølge NAV.

NAV Trøndelag informerer om at samlet for 2024 er det legemeldte sykefraværet for Trøndelag det høyeste siden 2009. Samtidig er det godt nytt at sykefraværet gikk ned i fjerdekvartal i 2024. 60 % av tapte dagsverk skyldes muskel-/skjelettlidelser eller psykiske lidelser. Menn har flest diagnoser som skyldes muskel-/skjelettlidelser og kvinner har diagnoser som skyldes diagnoser innenfor psykiske lidelser. Sykefravær med diagnoser innenfor psykiske lidelser har lengst varighet, snittet for året var over 70 dager i Trøndelag.

Fra medarbeiderundersøkelsen ser vi at 6 % av de som har krysset for at de har hatt fravær, oppgir at fraværet skyldes forhold på arbeidsplassen. 66 % av disse har svart at fraværet skyldes arbeidsbelastning. Nest største årsak er «annet» med 21 %. De to neste faktorene skyldes forholdet til leder 18 % og forhold til kolleger 18 %.

Akkumulering av data fra HMS-rapport fra de lokale arbeidsmiljøutvalgene viser en nedgang i utviklingen av sykefravær som kan skyldes forhold på arbeidsplassen.

Økonomisk utvikling

Resultatene for 2024 viser en forbedring i netto driftsresultat sammenlignet med 2023. Vi er likevel langt unna det langsiktige målet. På tjenesteområdene er det vist god økonomistyring som har resultert i et mindreforbruk. Investeringsnivået er fortsatt høyt og gjelden øker.

Finansielle måltall

Kommuneloven krever at vi forvalter økonomien slik at den økonomiske handleevnen og nivået på tjenestetilbudet blir ivaretatt over tid. For å opprettholde et stabilt tjenestetilbud må det være buffere nok i økonomien til å tåle større inntekts- og utgiftsendringer. I tillegg må dagens tjenestenivå ikke gå på bekostning av de verdier vi etterlater oss til fremtidige generasjoner. Dersom fylkeskommunens tjenestetilbud er så høyt at vi ikke har midler til vedlikehold av våre skolebygg, veier og anlegg, så vil ikke tjenestetilbudet være bærekraftig over tid.

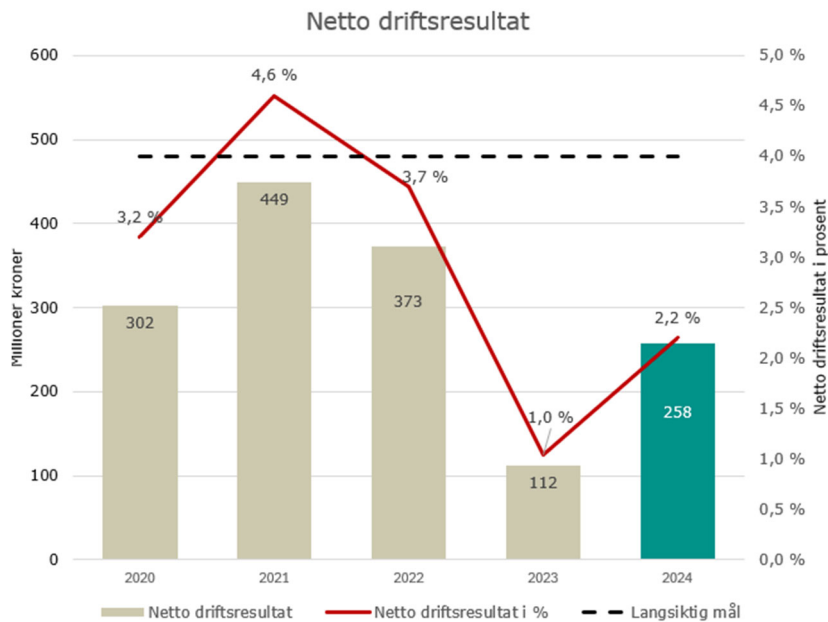
Finansielle måltall er et verktøy som skal sikre at det er en sammenheng mellom tjenestetilbud og bevaring av fylkeskommunens verdier. De skal sikre at fylkeskommunen har et overskudd på et nivå som gir rom for å sikre stabil tjenesteproduksjon over tid, samtidig som man sikrer nok egenkapital til investeringer.

Fylkestinget vedtok ved behandlingen av budsjettet for 2024 tre finansielle måltall:

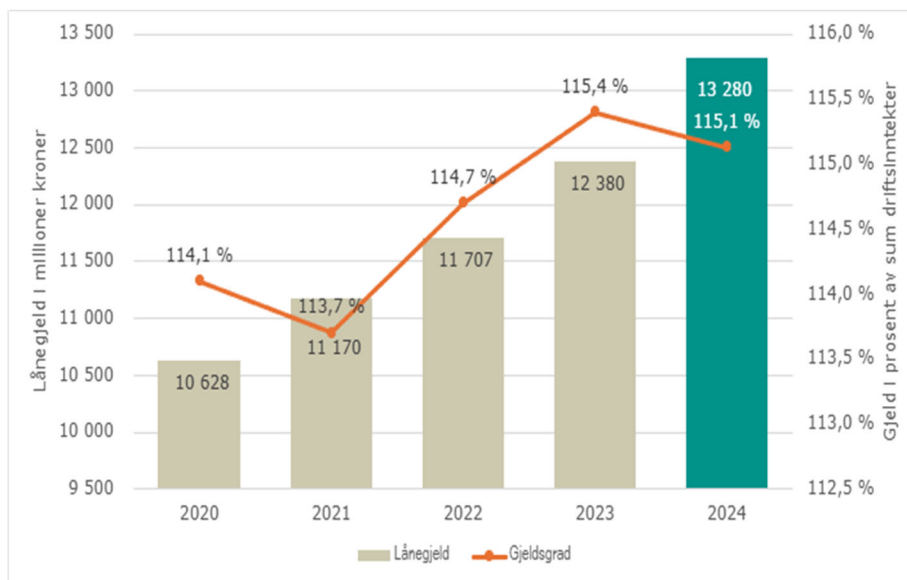
- Gjeld som belaster driftsøkonomien, bør over tid ikke utgjøre mer enn 113 prosent av brutto driftsinntekter
- Netto driftsresultat bør være på minst fire prosent av brutto driftsinntekter
- Fritt disposisjonsfond bør over tid utgjøre fire prosent av brutto driftsinntekter

Fylkestinget vedtok i FT sak 69/24 Finansielle måltall, nye måltall som gjelder fra 2025.

I perioden 2020 til 2022 hadde fylkeskommunen et netto driftsresultat som lå rundt målsettingen på fire prosent. I 2023 falt dette til 1,0 prosent. For 2024 ble resultatet 2,2 prosent, som er 0,2 prosentpoeng over revidert budsjett. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak mindreforbruk i avdelingene.

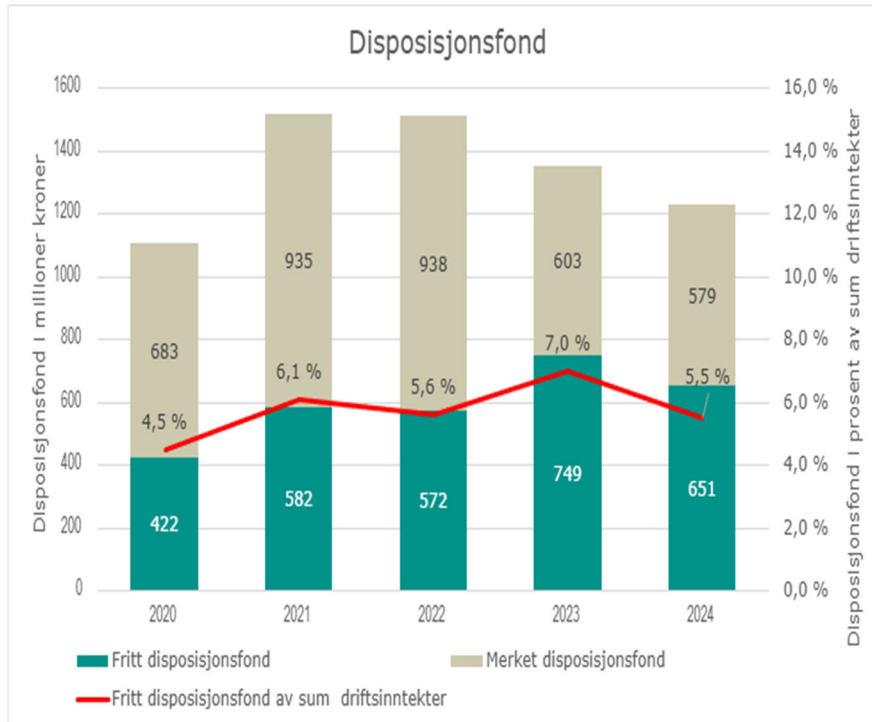

Investeringsnivået og låneopptaket må være på et nivå som gjør at gjelden ikke vokser raskere enn inntektene. Fylkestinget har vedtatt at gjeldsgraden over tid ikke skal utgjøre mer enn 113 prosent. Samtidig har det blitt vedtatt et svært høyt investeringsvolum over tid, slik at gjeldsgraden nå er over målsettingen. Trøndelag fylkeskommune har nest høyest lånegjeld av alle fylkeskommuner og gjeldsgraden er 52 prosent over gjennomsnittet for landets fylkeskommuner. Det vil si at Trøndelag fylkeskommune må bruke over 400 millioner kroner mer på betaling av renter og avdrag, enn om vi hadde ligget på fylkesgjennomsnittet.

Fylkeskommunen bør ha en buffer for å tåle større endringer i utgifter eller inntekter. Disposisjonsfondet er frie midler som kan benyttes både til å finansiere driftsutgifter eller investeringer. Midlene kan benyttes som en buffer for eksempel når organisasjonen må tilpasse seg endrede rammevilkår eller uforutsette hendelser. Fylkestinget har vedtatt at "fritt" disposisjonsfond skal utgjøre minst fire prosent av brutto driftsinntekter. Med "fritt" disposisjonsfond menes her at fylkestinget ikke har vedtatt føringer for bruken av midlene.

Fritt disposisjonsfond er redusert i 2024, men fremdeles godt over målsettingen på fire prosent. Reduksjonen skyldes vedtak om bruk av fondet til blant annet utbedringer i forbindelse med VM2025 og FV 715 Mørrivatnet og kjøp av Rørvik Rorbuer.

Rentebufferfondet utgjør 154 millioner kroner av det merkede disposisjonsfondet. Det er benyttet 25 millioner kroner av fondet i 2024.

Øvrige midler i det merkede disposisjonsfondet omtales senere i beretningen.

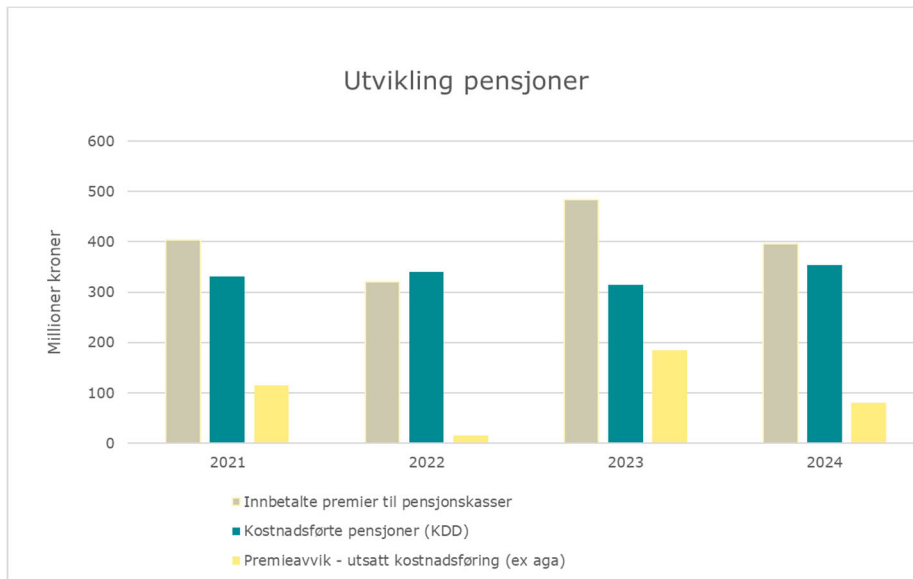
Utvikling pensjonspremier og kostnadsføring av pensjon

Trøndelag fylkeskommune betaler inn årlige pensjonspremier til to pensjonskasser. Det er Statens pensjonskasse (SPK) for lærere, og kommunal landspensjonskasse (KLP) for alle andre.

Pensjonskassene sender inn krav om pensjonspremier basert på ulike risikoelementer som kjennetegner fylkeskommunens ansatte. Pensjonspremiene varierer fra år til år, noe som har nær sammenheng med at lønnsutviklingen og G-regulering av pensjonen svinger mye fra år til år. For å finansiere premiene belastes hver enkelt seksjon og skole en pensjonssats som legges til lønnsgrunnlaget i lønnsbudsjettet. I tillegg trekkes de ansatte inn to prosent av lønn til delfinansiering av pensjonspremien.

Beløpet fylkeskommunen innbetaler til pensjonskassene er et annet beløp enn det som kostnadsføres i regnskapet. Kostnadene som føres i regnskapet er basert på vurderinger fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD). I motsetning til innbetalte premier varierer ikke forutsetningene som KDD baserer seg på like mye, slik at det som kostnadsføres i fylkeskommunale regnskap hvert år er forholdsmessig stabilt.

Forskjellen mellom det som innbetales til pensjonskassene og det som kostnadsføres, basert på KDD sine forutsetninger, kalles for premieavvik og består i prinsippet av utsatt kostnadsføring av pensjonspremier. Denne differansen inntektsføres i det året avviket oppstår, og kostnadsføres året etter over en periode på sju år (amortisering av premieavvik).

Figuren over viser utvikling i innbetalte pensjonspremier til pensjonskassene. Som man ser så svinger dette beløpet med over hundre millioner kroner mellom periodene. Svingningene i det som kostnadsføres i regnskapet basert på forutsetninger fra KDD, varierer langt mindre, slik at det er mer forutsigbart hvordan pensjon påvirker regnskapet. På grunn av dette blir differansene mellom innbetalt premie og kostnadsført pensjon i regnskapet, som kalles for premieavvik, ganske store de ulike årene.

Ordningen med premieavvik fører til at fylkeskommunen skyver kostnadsføringen av innbetalte premier framfor seg. Per 31.12.2024 utgjorde dette beløpet 420 millioner kroner, dette er tilnærmet samme nivå som i 2023. Årsak til dette er at årets premieavvik var i samme størrelsesorden som det amortiserte premieavviket. Prognoser viser at årlige amortiseringskostnader er stigende og vil øke de samlede pensjonskostnader for fylkeskommunen framover.

I budsjett for 2024 ble det lagt opp til tilnærmet samme budsjettnivå på kostnadsført pensjon som 2023, og samlet resultat på pensjon ble knappe 2 millioner i mindreforbruk.

Likviditet

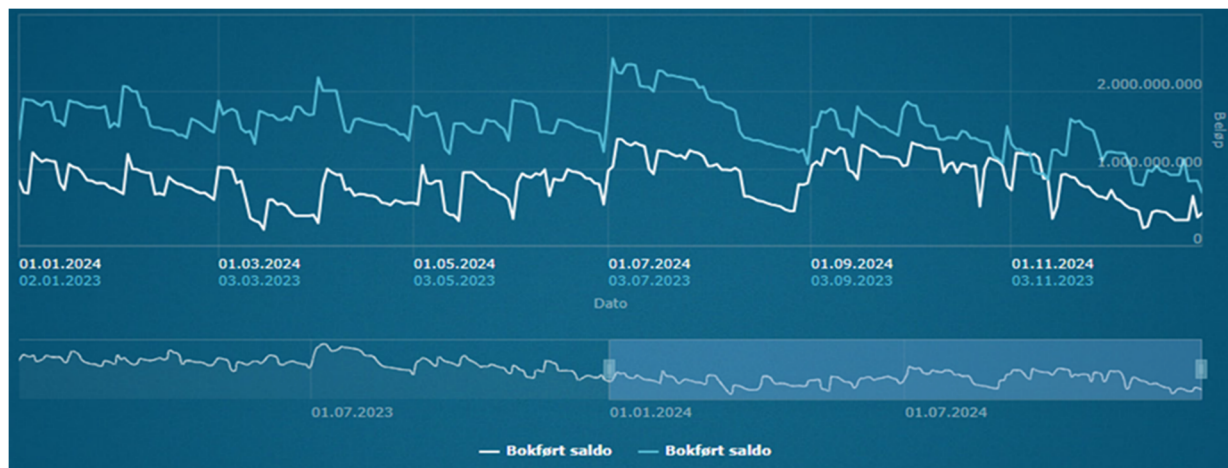
Fylkeskommunen har hatt god likviditet til å dekke løpende forpliktelser gjennom hele 2024. Arbeidskapitalen er utgangspunkt for en nærmere vurdering av likviditeten eller likviditetsgraden, og fylkeskommunen sin evne til å møte løpende forpliktelser. I kommunal økonomi og finansforvaltning generelt bør arbeidskapitalen være minst 4-5 % av driftsinntektene eller likviditetsgraden bør være minimum 2.

Per 31.12 var arbeidskapitalen på 2,1 milliarder kroner som utgjør 18,5 prosent av driftsinntektene. Dette er godt over anbefalt nivå. Likviditetsgrad 1 viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig

gjeld. Per 31.12 hadde vi omløpsmidler på ca. 4,2 milliarder kroner og kortsiktig gjeld på 2,0 milliarder kroner. Likviditetsgraden er på 2,05 og tilnærmet det anbefalte minimumsnivået.

Vi har 2,2 milliarder kroner i bankinnskudd, 684 millioner i aksjer og andeler og 1,1 milliarder kroner i kortsiktig fordringer.

Vi har hovedbankavtale med Danske Bank, og alle likvider til den daglige drift er plassert der. Noe av overskuddslikviditeten er plassert i andre banker for å øke avkastningen. Figuren nedenfor viser total bokført saldo på Trøndelag fylkeskommune sine kontoer i Danske Bank i perioden 01.01-31.12. Den hvite grafen viser bokført saldo gjennom 2024 og den blå grafen viser bokført saldo gjennom 2023.

Figur: Bokført saldo på kontoer i Danske Bank i perioden 1.1-31.12

Langsiktig gjeld

Samlet langsiktig gjeld i konsolidert regnskap er 19,1 milliarder kroner. Herav utgjør pensjonsforpliktelser 5,8 milliarder kroner og lånegjeld utgjør 13,3 milliarder kroner.

Lånegjelden har økt med 862 millioner kroner i løpet av 2024. I 2024 tok vi også opp våre første grønne lån til finansiering av Cissi Klein videregående skole og Trondheim Katedralskole. I 2024 er det betalt 478 millioner kroner i avdrag i 2024, som er om lag 17 millioner høyere enn i 2023. Ubrukte lånemidler utgjør 184,3 millioner kroner ved årets slutt.

Vi mottar statlig rentekompensasjon for en låneramme på cirka 1,55 milliarder kroner som fordeler seg med 1,35 milliarder kroner på fylkesveg og 193 millioner kroner på skolebygg.

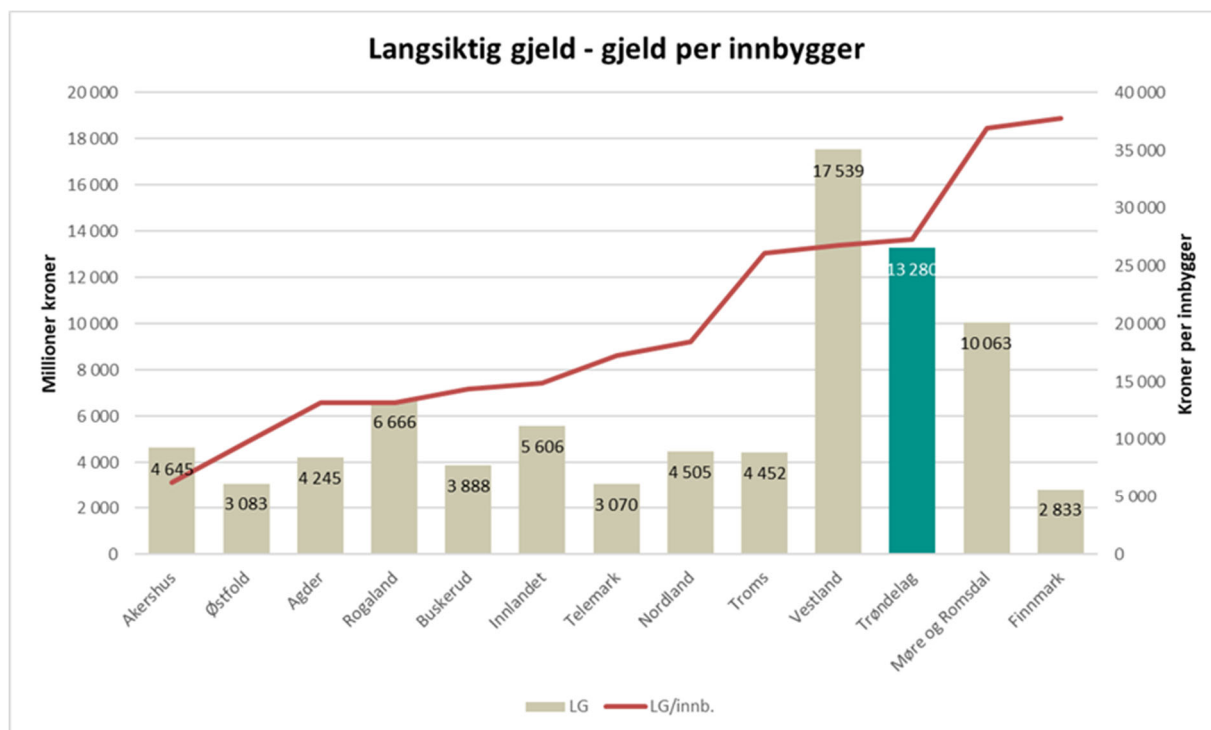
Trøndelag fylkeskommune foretar sine innlån fra kapitalmarkedene, sertifikat- og obligasjonslån, og gjeldsbrevlån i Kommunalbanken og Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Alle innlån med flytende rente har en basisrente på 3 måneder NIBOR (Norwegian InterBank Offered Rate). I tillegg er det en avtalt margin som er fast i låneperioden. Den gjennomsnittlige renten på låneporteføljen i 2024 var 4,14 prosent mot 3,51 prosent i 2023.

Reglement for finans- og gjeldsforvaltning sier at lån som forfaller de neste 12 måneder ikke skal utgjøre mer enn 40 prosent av låneporteføljen. Det er 6 lån som forfalt i løpet av 2025, og de utgjør 22 prosent av låneporteføljen.

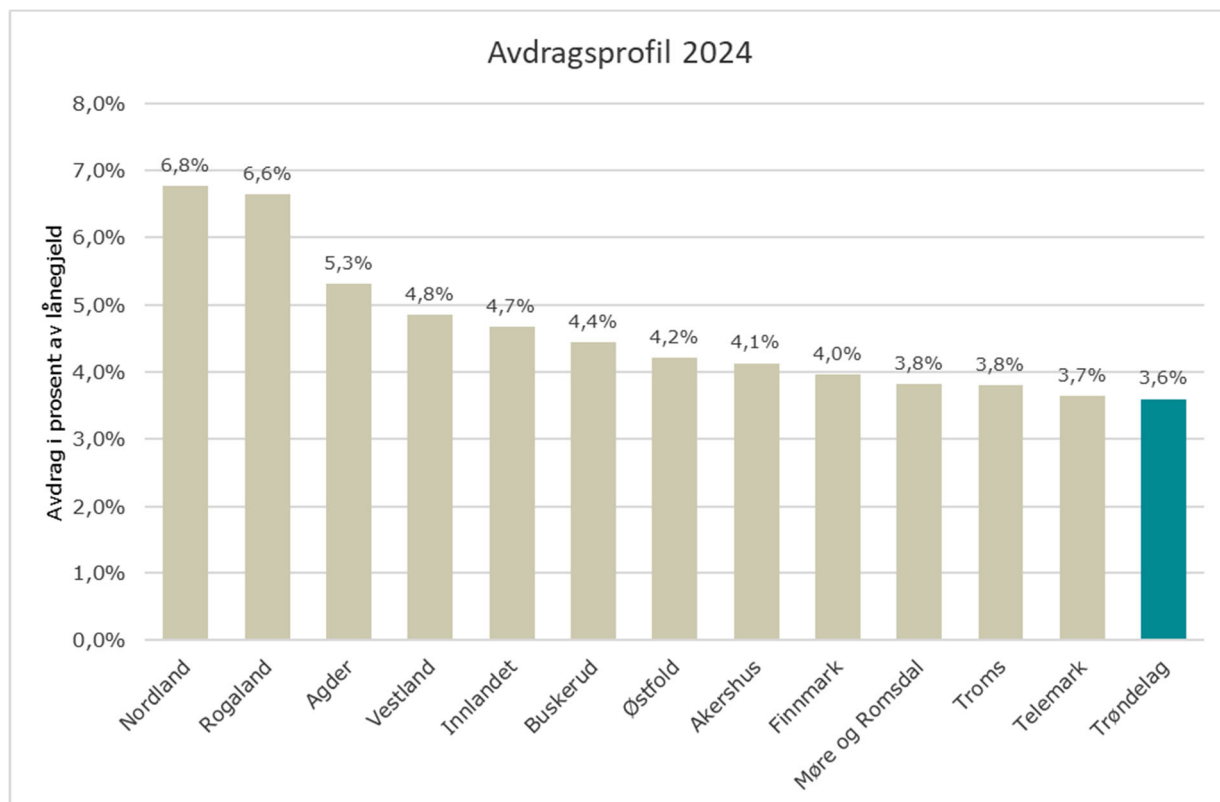
Andel lån med fast rente skal være minimum 20 prosent. Vi bruker rentebytteavtaler for å oppnå ønsket rentebinding av låneporteføljen. Rentebytteavtaler, også kalt swapper, er en avtale mellom to parter om bytte av rentebetingelser i samme valuta. Til sammen har vi avtaler for 7,45 milliarder kroner, men bare 4,3 milliarder kroner er aktive per 31.12.2024. I tillegg har vi et fastrentelån i låneporteføljen. Fastrentelån og aktive rentebytteavtaler utgjør 36 prosent av låneporteføljen. Formålet med våre rentesikringer er blant annet å få forutsigbare rentekostnader. Gjennom rentesikringene forsøker vi å unngå at det blir betydelige økninger i rentekostnadene ved en eventuell renteoppgang. I 2024 ble våre rentekostnader 118,5 millioner lavere enn de ville ha vært uten rentesikringer.

Høy lånegjeld i Trøndelag – sammenlignet med andre fylkeskommuner

Trøndelag fylkeskommune har tredje høyest gjeld i landet målt i lånegjeld per innbygger. Trøndelag fylkeskommune har også nest høyest lånegjeld av alle fylkeskommuner. For å komme ned på landsgjennomsnittet må lånegjelden reduseres med 3,5 milliarder kroner. Det vil si 7,2 år med avdragsbetaling som i 2024, uten å ta opp ny lånegjeld i forbindelse med investeringer.

Avdragsprofilen viser at Trøndelag fylkeskommune er det fylket som har lavest avdragsbelastning i forhold til lånegjelden, selv om vi betalte 70 millioner kroner mer enn kravet til minsteavdrag i 2024 (se figur nedenfor).

Konsolidert regnskap

Kommuneloven §14-6 krever at vi i tillegg til å avlegge årsregnskap for de enkelte regnskapsenhetene også skal utarbeide et samlet regnskap for fylkeskommunen som juridisk enhet. For regnskapsåret 2024 er det utarbeidet konsolidert årsregnskap for enheter i Trøndelag fylkeskommune. I det konsoliderte regnskapet inngår enhetene Trøndelag fylkeskommune, Kompetansesenteret Tannhelse Midt FKF og UKM Norge FKF. Transaksjonene mellom disse enhetene er eliminert i det konsoliderte regnskapet.

I kommuneloven §14-7 går det fram at fylkeskommunen skal utarbeide årsberetning for sin samlede virksomhet. I årsberetningen gjør vi hovedsakelig rede for forhold rundt Trøndelag fylkeskommune, som er den største enheten, men vi kommenterer også i forhold til det konsoliderte regnskapet der det er naturlig.

Økonomirapportering

Resultatoversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Rammetilskudd	-4 604 124	-4 888 875	-4 960 518	-4 914 400	-46 118	-4 960 518	-46 118
Inntekts- og formuesskatt	-3 294 302	-3 434 388	-3 374 388	-3 362 274	-12 114	-3 374 388	-12 114
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-496 142	-569 404	-652 604	-676 334	23 730	-661 022	15 312
Overføringer og tilskudd fra andre	-2 019 448	-1 323 843	-1 324 843	-2 265 329	940 486	-1 374 164	891 164
Brukerbetalinger	-73 378	-84 256	-84 256	-83 755	-501	-92 813	-9 058
Salgs- og leieinntekter	-243 754	-202 128	-202 128	-231 109	28 981	-194 680	36 429
Sum driftsinntekter	-	-	-	-	934 464	-	875 615
	10 731 149	10 502 894	10 598 737	11 533 201		10 657 586	
Lønnsutgifter	2 940 140	2 927 659	2 942 359	3 095 738	-153 378	2 987 371	-108 367
Sosiale utgifter	737 895	762 535	762 535	766 035	-3 500	776 761	10 726
Kjøp av varer og tjenester	4 851 860	4 668 118	4 711 341	5 118 258	-406 918	4 552 695	-565 563
Overføringer og tilskudd til andre	1 415 659	1 175 535	1 123 880	1 500 211	-376 331	1 324 328	-175 883
Avskrivninger	799 334	0	0	862 548	-862 548	862 548	0
Sum driftsutgifter	10 744 887	9 533 847	9 540 115	11 342 790	-	10 503 703	-839 086
					1 802 675		
Brutto driftsresultat	13 738	-969 047	-1 058 622	-190 411	-868 211	-153 882	36 529
Renteinntekter	-348 306	-419 013	-382 013	-381 357	-656	-383 677	-2 320
Utbytte	-3 151	-1 200	-1 200	-1 623	423	-1 200	423
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-30 626	-20 000	-33 000	-34 621	1 621	-33 000	1 621
Renteutgifter	594 125	757 595	733 595	734 603	-1 008	733 595	-1 008
Avdrag på lån	461 728	478 362	478 362	478 362	0	478 362	0
Netto finansutgifter	673 770	795 744	795 744	795 364	380	794 080	-1 284
Motpost avskrivninger	-799 334	0	0	-862 548	862 548	-862 548	0
Netto driftsresultat	-111 826	-173 303	-262 878	-257 595	-5 283	-222 350	35 245
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	291 545	188 440	342 634	460 143	-117 509	391 482	-68 661
Avsetninger til bundne driftsfond	458 970	9 941	9 941	550 291	-540 350	15 177	-535 115
Bruk av bundne driftsfond	-440 463	-1 626	-1 626	-631 034	629 408	-62 554	568 480
Avsetninger til disposisjonsfond	151 135	35 837	155 937	170 419	-14 481	155 937	-14 481
Bruk av disposisjonsfond	-349 362	-59 289	-244 008	-292 224	48 216	-277 692	14 531
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	111 826	173 303	262 878	257 595	5 283	222 350	-35 245
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Driftsinntekter og driftsutgifter

Fylkeskommunens netto driftsresultat endte på 258 millioner kroner. Det er 35 millioner kroner bedre enn revidert budsjett 2024 og 145 millioner kroner bedre enn resultatet i 2023. Resultatet gir rom for å overføre midler til å finansiere investeringer. I avsnittene nedenfor forklares de vesentlige avvikene mellom regnskap og revidert budsjett for 2024.

Sum driftsinntekter i 2024 er på 11,5 milliarder kroner, som er 875 millioner kroner høyere enn budsjettet.

De frie disponible inntektene utgjør 8,5 milliarder kroner av sum driftsinntekter. De ble 45 millioner kroner lavere enn budsjettet. Disse er nærmere omtalt nedenfor. Andre inntekter som inngår i sum driftsinntekter er andre overføringer og tilskudd fra staten, overføringer og tilskudd fra andre, brukerbetaling og salgs- og leieinntekter. De største merinntektene har oppstått på øremerkede tilskudd med 346 millioner kroner, refusjon fra staten med 181 millioner og kompensasjon for merverdiavgift med 203 millioner kroner. Dette er avvik som skyldes manglende budsjettering.

Brutto driftsutgifter er 11,3 milliarder kroner, som er 839 millioner kroner høyere enn revidert budsjett. Lønnsutgifter inklusiv sosiale utgifter utgjør tilsammen 34 prosent av de totale driftsutgiftene våre, og har en merutgift på 97 millioner kroner. Utgifter til merverdiavgift har et avvik mellom regnskap og budsjett på 203 millioner kroner, og skyldes manglende budsjettering. Driftsutgiftene er knyttet til de ulike rammeområdene og blir nærmere omtalt under totaloversikt drift - fordelt på rammeområder.

Frie disponible inntekter 2024

Beløp i tusen kroner	Regnskap 2023	Opprinnelig budsjett 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Avvik 2024
Rammetilskudd	-4 604 124	-4 888 875	-4 960 518	-4 914 400	-4 960 518	-46 118
Inntekts- og formueskatt	-3 294 302	-3 434 388	-3 374 388	-3 362 274	-3 374 388	-12 114
Andre generelle driftsinntekter	-83 566	-140 300	-223 500	-237 099	-223 500	13 599
Sum frie disponible inntekter	-7 981 992	-8 463 563	-8 558 406	-8 513 773	-8 558 406	-44 633

De frie disponible inntektene ble 8,5 milliarder kroner, som utgjør en mindreinntekt på 44,6 millioner kroner.

Rammetilskudd

I beløp for rammetilskuddet inngår rammetilskudd og skatteutjevning. Avviket på 46,1 millioner kroner skyldes en betydelig mindreinntekt for skatteutjevningen.

Anslag for rammetilskuddet ble økt i løpet av 2024. Revidert nasjonalbudsjett ga økt rammetilskudd til fylkeskommunene. Det ble en økning på 17 millioner kroner på grunn av justering av for lav tildeling til utgiftsutjevningen for fylkesveg. Videre ble det en økning på 10,6 millioner kroner begrunnet i styrking av rabatt innen tannhelse, for aldersgruppen 25-26 år.

I november ble det vedtatt en nysaldering av statsbudsjettet for 2024. Dette gav 61 millioner kroner i økt rammetilskudd til Trøndelag fylkeskommune. Bakgrunn for nysalderingen var den krevende økonomiske situasjonen som er i kommuner og fylkeskommuner. Det har sammenheng både med lavere skatteinngang og økt kostnadsvekst.

Skatteutjevning

Det ble en nullvekst i skatteinngangen samlet for alle fylkeskommunene. Dette skyldes en stor nedgang i skatteinngangen for Oslo og Akershus. Denne nedgangen kom til syne i november i forbindelse med resultatet av marginoppgjør og fordelingsoppgjør. For skatteutjevningen ble det derfor en mindreinntekt på 46,1 millioner kroner.

Skatteinntekter

Skatteveksten i 2024 ble på 2,0 prosent sammenlignet med regnskap 2023. Det betyr at skatteinngangen ble 12 millioner kroner lavere enn revidert budsjett. For 2024 anslo vi en økning i skatteinntektene på 4,3 prosent sammenlignet med regnskap 2023. Skatteanslaget ble justert ned både i tertialrapport per 30.04 og 31.08, med til sammen 60 millioner kroner.

Årsakene til lav skattevekst er flere, men den løpende skatteinngangen ble lavere enn anslått. I november kom resultatet av marginoppgjør og korreksjonsoppgjør. I disse oppgjørene ser vi forholdet mellom restskatt og skatt til gode, og det blir gjort en endelig fordeling mellom stat, kommuner og fylkeskommuner for foregående år. Disse oppgjørene var svakere enn tidligere år.

Andre statlige overføringer

Andre statlige overføringer er havbruksfondmidler og rentekompensasjon fra Statens vegvesen og Husbanken. I tertialrapport per 31.08 ble anslag for rentekompensasjon fra Statens vegvesen betydelig nedjustert, samtidig ble det anslått en betydelig merinntekt for havbruksfondmidler. Netto ble inntektsanslaget økt med 83,2 millioner kroner. Rentekompensasjonen ble høyere enn budsjettet, og gir en merinntekt på 13,6 millioner kroner.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i tusen kroner	Regnskap 2023	Opprinnelig budsjett 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Avvik 2024
Renteinntekter	-348 306	-419 013	-382 013	-381 357	-383 677	-2 320
Utbytte	-3 151	-1 200	-1 200	-1 623	-1 200	423
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-30 626	-20 000	-33 000	-34 621	-33 000	1 621
Renteutgifter	594 125	757 595	733 595	734 603	733 595	-1 008
Avdrag på lån	461 728	478 362	478 362	478 362	478 362	0
Netto finansinntekter og -utgifter	673 770	795 744	795 744	795 364	794 080	-1 284

Netto finansutgifter ble på 795 millioner kroner i 2024, som er 1,3 millioner kroner høyere enn revidert budsjett. Netto finansutgifter økte med 121 millioner kroner sammenlignet med regnskapet i 2023.

Renteinntektene ble 2,3 millioner kroner lavere enn revidert budsjett. Budsjettet for renteinntekter ble redusert med 37 millioner kroner i tertialrapport 31.08.

Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler ble på 34,6 millioner kroner, som kun er 1,6 millioner kroner mer enn revidert budsjett. Budsjettet ble økt med 13 millioner kroner i tertialrapport 31.08.

Renteutgiftene ble 734 millioner kroner, som er en million kroner høyere enn revidert budsjett. Budsjettet ble redusert med 24 millioner kroner i tertialrapport 31.08. I 2024 ble gjennomsnittlig rente 4,1 prosent når vi hensyntar lån og rentebytteavtalene. Renteutgiftene ble litt høyere enn revidert budsjett.

Det ble betalt 478,4 millioner kroner i avdrag som er i henhold til budsjett. Det er 16,6 millioner kroner høyere enn regnskapet for 2023. Det er betalt 70 millioner kroner mer enn minimumsavdraget.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i tusen kroner	Regnskap 2023	Opprinnelig budsjett 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Avvik 2024
Overføring til investering	291 545	188 440	342 634	460 143	391 482	-68 661
Avsetninger til bundne driftsfond	458 970	9 941	9 941	550 291	15 177	-535 115
Bruk av bundne driftsfond	-440 463	-1 626	-1 626	-631 034	-62 554	568 480
Avsetninger til disposisjonsfond	151 135	35 837	155 937	170 419	155 937	-14 481
Bruk av disposisjonsfond	-349 362	-59 289	-244 088	-292 224	-277 692	14 531
Netto avsetninger	111 826	173 303	262 798	257 595	222 350	-35 245

Netto driftsresultat anvendes til overføring til investering og avsetning og bruk av fond. I samsvar med regnskapsforskriften skal driftsregnskapet avsluttes i 0 på bunnlinjen. Dette betyr at et positivt netto driftsresultat skal disponeres i årsavslutningen.

Etter at avsetning og bruk av fond og overføringer til investering var ført i henhold til budsjettvedtak og fullmakter var det et merforbruk på 76 millioner kroner. Avsetning til disposisjonsfond ble derfor strøket med tilsvarende beløp.

Overføring fra drift til investering

Det ble overført 460,1 millioner kroner fra drift til investering.

Det er gjort administrative budsjettendringer på overføringer fra drift til investering, dette gjelder blant annet kjøp av kjøretøy eller utstyr ved våre videregående skoler og tannklinikker. Seksjoner og skoler overfører midler fra driftsbudsjettene sine for å finansiere de investering som er gjort. Avdeling veg har overført belønningsmidler fra drift til investeringsprosjekter innenfor miljøpakken. Disse midlene er ikke budsjettet og utgjør et avvik mellom regnskap og budsjett på 68,7 millioner kroner.

Bundne driftsfond

Det er avsatt 550,3 millioner kroner og brukt 631,0 millioner kroner fra bundne driftsfond. Dette er eksterne midler som er mottatt til bestemte formål og øremerkede midler fra staten. Det er avdelingene samferdsel og kompetanse som har de største avsetningene på henholdsvis 370,0 og 121,0 millioner kroner. Det gjelder blant annet belønningsmidler, midler til bredbåndsstøtteordningen (NKOM-midler 2024), midler til fullføringsprosjektet, tilskudd til yrkesfaglig utdanning og midler til undervisning innen kriminalomsorg.

Ved utgangen av året er saldo på bundne driftsfond 734,4 millioner kroner. Dett er en reduksjon på 80,7 millioner kroner fra 2023.

Disposisjonsfond

Det er avsatt 170,4 millioner kroner og brukt 292,2 millioner kroner fra disposisjonsfond. Det gir en reduksjon på 136,7 millioner kroner.

Ved utgangen av året er saldo på disposisjonsfondet 1 230 millioner kroner. Disposisjonsfondet er frie midler, men fylkestinget har tidligere satt av midler på disposisjonsfondet til spesielle formål.

Oversikten nedenfor viser de ulike formål fylkestinget har avsatt midler til og hvordan saldoen har endret seg fra 2023 til 2024. I henhold til gjeldende økonomireglement skal seksjoner/skoler med

mindreforbruk få avsatt inntil 3 prosent av revidert budsjett til disposisjonsfond ved årets slutt. Det er avsatt 84 millioner kroner til disposisjonsfond merket skoler/seksjoner. Det resterende av mindreforbruket til seksjoner/skoler er avsatt til fritt disposisjonsfond. I tillegg er merforbruket ved skoler/seksjoner trukket fra de frie ubundne midlene. Tilsammen utgjør dette et trekk fra frie ubundne midler på 3 millioner kroner.

Skoler/seksjoner med merforbruk vil bli trukket i budsjettet for 2025 med tilsammen 46 millioner kroner som avsettes til frie ubundne midler i 2025.

Frie ubundne midler er redusert gjennom 2024. Det skyldes blant annet bevilginger på tilsammen 98 millioner kroner til ulike formål i forbindelse med behandling av årsrapporten 2023.

Disposisjonsfond		
Tall i 1000 kroner	31.12.2023	31.12.2024
Frie ubundne midler	748 485	650 959
Mindreforbruk på seksjoner	117 303	241 674
Rentefond	180 052	154 752
Konsesjonskraft	4 654	4 654
Samferdselsfond	13 789	13 789
Opplæringsfond	5 788	3 938
Regionalt næringsutviklingsfond	206 595	105 095
Tunnelsikkerhet	36 949	36 949
Innovasjonsfond samferdsel	4 939	4 939
NOx-fond	5 532	5 532
Bergkunstreisen	7 400	7 400
Grønn skipsfart	20 424	424
Sum disposisjonsfond	1 351 911	1 230 106

Totaloversikt drift - fordelt på rammeområder

Beløp i 1000

Navn	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
Politisk ledelse og kontroll	68 641	66 452	64 567	1 885	2,8 %
Administrasjon	308 268	311 721	296 271	15 450	5,0 %
Eiendom	365 192	382 840	387 342	-4 502	-1,2 %
Kompetanse	3 508 645	3 591 378	3 594 811	-3 434	-0,1 %
Regional utvikling	146 829	160 333	151 808	8 525	5,3 %
Samferdsel	1 481 554	1 612 742	1 582 172	30 570	1,9 %
Kultur og folkehelse	300 298	295 930	298 409	-2 480	-0,8 %
Veg	1 579 702	1 598 963	1 594 308	4 656	0,3 %
Tannhelse	341 113	357 668	358 210	-543	-0,2 %
Finansiering	-42 949	-22 844	-29 341	6 497	28,4 %
Sum tjenesteområder	8 057 294	8 355 182	8 298 557	56 625	0,7 %

Fylkestinget vedtok driftsbudsjettet for 2024 fordelt på 10 rammeområder. Totalt hadde seks av rammeområdene et mindreforbruk på tilsammen 67,5 millioner kroner, mens fire rammeområder gikk med et merforbruk på tilsammen 10,9 millioner kroner. Samlet sett fikk rammeområdene et mindreforbruk på 56,6 millioner kroner.

Tabellen over viser sum for hvert rammeområde som inkluderer bevilgninger fra fylkestinget, overføring til investering, avsetning og bruk av fond, avskrivninger, avdrag og netto finansutgifter.

Politisk ledelse og kontroll

Politisk styring og kontroll omhandler godtgjøring/frikjøp til politikere, overføringer til politiske partier, støtte til fylkestingsgruppene og utgifter til politiske møter og annen aktivitet. I tillegg dekkes kjøp av tjenester til revisjon og kontrollutvalgssekretariat av dette området.

Det samlede mindreforbruket er på 1,9 millioner kroner for rammeområdet, herav utgjør avviket for politisk ledelse et mindreforbruk på 2,3 millioner kroner, mens revisjon og tilsyn har et merforbruk på om lag 0,4 millioner kroner. Mindreforbruket innenfor politisk ledelse er knyttet til økonomisk støtte til fylkestingsgruppene arbeid.

Administrasjon

Rammeområde administrasjon har et mindreforbruk på totalt 15,5 millioner kroner. Mindreforbruket kommer i all hovedsak fra vakante stillinger og refusjoner fra NAV. Administrasjonen tilpasser seg de omstillinger som kommer, og det jobbes kontinuerlig med bemanningsplanlegging og stillingskontroll. I tillegg er det mindreforbruk i forbindelse med større prosesser med anskaffelse av nye systemer og verktøy, blant annet ERP og internkontrollsystem.

Det har vært større organisasjonsendringer i 2024. Eiendom er blitt skilt ut fra administrasjon til eget rammeområde og dette gjør at budsjett og regnskapstall for administrasjonen ikke direkte kan sammenlignes med tildelte rammer i økonomiplan 2024-2028.

Eiendom

Rammeområde eiendom har et samlet merforbruk på 4,5 millioner kroner i 2024. Ved inngangen av året hadde eiendom med seg et merforbruk på 4 millioner kroner fra 2023.

Driftsprosjektene digital plattform for gjenbruk og regionalt ombruk av byggematerialer har et merforbruk på 2,2 millioner kroner. Dette vil bli dekket av bundet fond på 1,2 millioner kroner samt nye tilskudd fra Innovasjon Norge. Utgifter til lisenser har økt med ca 2,5 millioner kroner. Økning er i hovedsak knyttet til anskaffelse av et nytt system for forvaltning, drift og vedlikehold for alle lokasjoner og en plattformlisens på system for bygningsinformasjonsmodellering. Eiendom har operativt ansvar for drift og renhold på tre skoleanlegg, alle viser et samlet mindreforbruk.

Eiendoms utfordring er overtallighet knyttet til nedgang i investeringsprosjekter med tilhørende støttetjenester for fagrådgivere. Nedbemanning gjennomføres i samsvar med bemanningsplaner, vedtatt omstillingsdokument og overtallighetsreglement.

Fylkeskommunen har i 2024 byttet forsikringsmegler, og det er iverksatt gjennomgang av ansvarsporteføljen. Skadestatistikken for bygninger og kjøretøy er urovekkende høy, noe som vil gi sterk vekst i fremtidige forsikringspremier.

Kompetanse

Rammeområde kompetanse har et samlet merforbruk på 3,4 millioner kroner. Resultat for de administrative seksjoner i kompetanse, unntatt skoler og fagskole, har et mindreforbruk på 19,6 millioner kroner. Dette er for det meste tilbudsreserver knyttet til skoletilbud for ungdom. Vi har hatt utfordringer innen kostnadene til kontingenter, lisenser, privatisteksamen og fagopplæring.

For de videregående skolene er det blitt en endring fra et mindreforbruk på 58,7 millioner kroner i 2023 inkludert gjenbevilgning fra 2022, til et merforbruk på 3,9 millioner kroner i 2024. I løpet av året har en del av skolene gjort uttak fra disposisjonsfondet blant annet til innkjøp av undervisningsutstyr samt investering i ny teknologi.

Flere videregående skoler har i løpet av året jobbet med å tilpasse seg elevtallsendringer, samt å få kontroll på lønnsutgifter. En del av skolene med merforbruk har dratt med seg dette fra 2023 og jobber med å redusere det. Tiltak som er i igangsatt er blant annet reduksjon i bemanning, (tilpasning til nedgang i elevtall), reduksjon i merkantilt personale og ledelsesressurser og bedre oppfylling av klasser. Kompetanse har ekstra økonomioppfølging av skoler med mer enn 2,5 prosent merforbruk, og disse skolene kommenteres spesielt under avdeling kompetanse (8 skoler).

Innenfor rammeområde kompetanse styres kostnadsutviklingen mye av elevtallsendringer, dreining av tilbudsstrukturen fra studiespesialisering mot yrkesfag og endringer i lovverk. I tillegg har antall elever med fluktbakgrunn blitt noe større enn forventet.

Trøndelag høyere yrkesfagskole (THYF) har et merforbruk på 19,1 millioner kroner, mot et merforbruk på 10,9 millioner kroner ved årsavslutning i 2023. Dette er en økning i merforbruket på 8,2 millioner kroner fra 2023. Fagskolen har søkt fagområdeakkreditering, og det har vært ansett som nødvendig å styrke bemanningen med rett kompetanse for å oppnå dette. Det er igangsatt en prosess sentralt for å få kontroll på merforbruket. Trøndelag høyere yrkesfagskole ble opprettet som egen enhet etter sammenslåing av de sju fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag. Det har vært utfordrende å få god oversikt over området og det har etter opprettelsen blitt etablert for mange studietilbud i forhold til økonomi. Det er satt i gang tiltak for å skaffe god oversikt og lage riktig tilbudsstruktur for å kunne gå i balanse. Fagskolen har tett oppfølging av direktør for kompetanse, og styret har bedt om fullstendig gjennomgang av økonomien.

Regional utvikling

Rammeområde regional utvikling har et mindreforbruk på om lag 8,5 millioner kroner. Vakanser og sykepenger/ foreldrepengerefusjon utgjør om lag 5,6 millioner kroner av dette. Det resterende mindreforbruket skyldes blant annet utsatt anbudskonkurranse i Trondheimsfjordprosjektet og ubrukte midler i flerårige prosjekter.

Samferdsel

Rammeområde samferdsel har et mindreforbruk på 30,6 millioner kroner ved årets slutt.

Mindreforbruket skyldes en tilbakeføring på 10 millioner kroner i 2024 av midler mellom AtB, Miljøpakken og fylkeskommunen (gjelder garantibeløp omhandlet i KU-sak 39/23, regnskapsrevisjon 2022). Videre er det et avvik på 8,7 millioner kroner innenfor kollektiv. Hurtigbåtprosjektene i avdelingen hadde et stort merforbruk i 2023 som følge av utestående refusjoner fra staten. Merforbruket fra 2023 ble dekket av midler innenfor samferdselrammen. Vi mottok refusjonene i 2024 og det skapte et mindreforbruk på ca. 5,6 millioner kroner. Resterende mindreforbruk på 6,3 millioner kroner er knyttet til lønnskostnader, drift av infrastruktur og foreldet krav hos seksjon oppdragsstyring.

Avdeling samferdsel har 42,1 millioner kroner avsatt på disposisjonsfond fra tidligere år. Av disse er 25,1 millioner kroner øremerket prosjekter.

Kultur og folkehelse

Rammeområde kultur og folkehelse har et merforbruk på 2,5 millioner kroner. Merforbruket på rammeområdet kan i all hovedsak tilskrives SKIA - prosjektet ski- og aktivitetsanlegg. Prosjektet kom i gang i 2024 og våre økonomiske forpliktelser i prosjektet i 2024 var 5,35 millioner kroner. Disse ble overført Norges skiforbund som leder prosjektet. Kostnaden vil bli finansiert av midler fra disposisjonsfond merket seksjoner.

Veg

Rammeområde veg har et mindreforbruk på 4,7 millioner kroner. Ved inngangen av året hadde veg med seg et merforbruk på 18,2 millioner kroner fra 2023. I løpet av året er vegområdet tilført 31,1 millioner kroner knyttet til ekstraordinære hendelser og styrket vegvedlikehold.

Driftsbudsjettet omfatter administrasjon, drift av Trafikksikkerhetsutvalget i Trøndelag (FTU) og drift og vedlikehold av fylkesvegene. Det samlede regnskapet viser en marginalt lavere utgift enn budsjett, tilsvarende 0,3 prosent av budsjettet. Samlet sett vurderes økonomistyringen som god, avvikene er i hovedsak relatert til spesifikke forhold innen de ulike budsjettpostene.

Drift og vedlikehold av fylkesvegnettet har vært preget av store utgifter knyttet til ekstraordinære hendelser, der blant annet ekstremvær og uværssituasjoner har medført uforutsette kostnader. Totalt har slike hendelser påvirket budsjettet med 27 millioner kroner i 2024. Samtidig har det blitt gjort justeringer for å prioritere strakstiltak og sikre trafikksikkerheten.

Tannhelse

Tannhelsetjenesten har et merforbruk på 0,5 millioner kroner, og en samlet netto driftsutgift på 357,7 millioner kroner. Ved inngangen til året hadde rammeområdet med seg et merforbruk på 9,8 millioner kroner fra 2023, samt et innsparingskrav på 5,8 millioner kroner.

Tannhelsetjenesten mottok 37,8 millioner kroner for å styrke tannbehandling til eldre og etablere et rabattert tannhelsetilbud til unge voksne. Siden 2021 har fylkeskommunen fått ansvaret for å gi tannhelsetilbud til ca. 50 000 flere pasienter, en økning på ca. 50 prosent. Tilbudet til pasientgruppen er etablert både i egen regi og i form av tjenestekjøp fra privat tannhelsetjeneste. Som følge av dette ble forbruket på kjøp av tjenester større enn budsjettet. I 2024 hadde tannhelsetjenesten 82,6 millioner kroner i pasientinntekter, en økning fra 71,9 millioner kroner året før. Økt fokus på pasientinntekter og effektivisering av drift har bidratt til denne økningen. Tiltak som avlysning av personalsamling og utsettelse av investeringer har også bidratt til å nå økonomiske mål, men disse tiltakene kan ikke gjennomføres årlig.

Finansiering

Tjenesteområde finansiering har et mindrebruk på 6,5 millioner kroner. Dette området gjelder pensjon, lønnsoppgjør og andre felles utgifter og inntekter eksklusiv frie inntekter, finansposter samt bruk og avsetninger til fond.

Det er budsjettet med 16,5 millioner kroner i inntekt av avregning pensjon. Samlet avregning pensjon og premieavvik ble 12,7 millioner kroner bedre enn budsjettet.

Avsetning til kompensasjon lønnsoppgjør for 2024 endte med et merforbruk på 0,8 millioner kroner. Samlet budsjettavsetning til tariffoppgjør, både sentrale og lokale oppgjør, var 106,3 millioner kroner, mens rammeområdene ble kompensert 107,1 million kroner.

Det er budsjettet med 10,4 millioner kroner i i samlede inntekter fra konsesjonskraft i 2024, og dette er fordelt mellom rammeområde finansiering med 5,4 millioner kroner og rammeområde regional utvikling med 5,0 millioner kroner. Det er kun mottatt 3,2 millioner kroner, og dette er inntektsført på rammeområde regional utvikling. Rammeområdet finansiering har dermed 5,4 millioner kroner i mindreinntekter på konsesjonskraft.

Investeringer

Det er investert for 2,8 milliarder kroner i skolebygg, veier og utstyr i 2024. Det er mottatt investeringsinntekter på 2,3 milliarder kroner, herav er 1,2 milliarder kroner bruk av lån. Resten av investeringene er finansiert med overføring fra drift og bruk av ubundet investeringsfond.

Investering i varige driftsmidler

Det har vært stor aktivitet på investeringsprosjektene i løpet av året. Innenfor utdanning er det investert for 1,3 milliarder kroner i skolebygg og utstyr til de videregående skolene. De største investeringene er gjort ved Cissi Klein og Verdal videregående skoler og Trondheim Katedralskole på henholdsvis 470, 277 og 334 millioner kroner.

Det er et samlet merforbruk på 38 millioner på investeringer i formålsbygg. De fleste prosjektene går over flere år. Endringer i fremdriften på prosjektene påvirker årets resultat, men påvirker ikke nødvendigvis prognosen for totalkostnaden for prosjektet.

Det er investert for 1,4 milliarder kroner i fylkesveg, som er 462 millioner kroner mer enn revidert budsjett. Merforbruket skyldes at miljøpakkens brutto driftsutgifter ikke er budsjettet ut over Trøndelag fylkes bidrag på 97 millioner kroner. Dette innebærer isolert sett et merforbruk på 509

millioner kroner, men dette må ses opp mot investeringsinntektene. Øvrige investeringer fylkesveg har et mindreforbruk på 48 millioner kroner.

I miljøpakken er det brutto investeringsutgifter på 606,5 millioner kroner. Utgiftene i miljøpakken finansieres med bompenger, belønningsmidler statstilskudd og refusjoner fra kommuner i tillegg til fylkeskommunens bevilgning på 97 millioner kroner.

Investeringsprosjektene er nærmere beskrevet under hvert kapittel i årsrapporten.

Investeringsinntekter

Det er mottatt 2,3 milliarder kroner i investeringsinntekter, som er en merinntekt på 367,1 millioner kroner sammenlignet med revidert budsjett. Kompensasjon for merverdiavgift utgjør 489,6 millioner kroner, en merinntekt på 158 millioner kroner. Vi har finansiert 1,2 milliarder kroner av investeringene med nye lån som er 178,8 millioner kroner lavere enn revidert budsjett. Avviket skyldes at bruk av lån justeres ned til finansieringsbehovet.

Tilskudd fra andre

Det er regnskapsført 458,4 millioner kroner i tilskudd fra andre, en merinntekt på 377,4 millioner kroner sammenlignet med revidert budsjett. Tilskudd fra andre består av bompenginntekter, refusjon fra kommuner og stat, belønningsmidler og andre statlige overføringer. Avviket skyldes en merinntekter som følge av at investeringsutgifter og investeringsinntekter innenfor miljøpakke området mangler budsjettering ut over Trøndelag fylkes andel.

Salg av eiendom

Det er regnskapsført 152,1 millioner kroner i salgsinntekter fra salg av varige driftsmidler. Dette gjelder salg av Brøset (119,1 millioner), salg av Elgsetergate 4 og 6 (24,1 millioner kroner) og Elgsetergate 30 B (6,0 millioner). I tillegg er det solgt parseller langs fylkesvegnettet for til sammen 2,8 millioner kroner.

Overføring fra drift og netto avsetninger

Det er overført 460,1 millioner kroner fra drift til investering, som er 68,6 millioner kroner mer enn budsjettert. Avviket skyldes at det er overført 68,6 millioner i belønningsmidler fra miljøpakken. Disse midlene er ikke budsjettert.

Bundne investeringsfond

Netto bruk av bundne investeringsfond er 5,6 millioner kroner. Av dette er 5,1 millioner kroner gitt av Forsvarsdepartementet til etablering av flyfag ved Fosen videregående skole. De videregående skolene har brukt 0,5 millioner kroner fra tidligere avsatte utstyrsmidler.

Saldo på bundne investeringsfond er 52,1 millioner kroner ved årets slutt.

Årsmelding 2024

Status investering og finansiering

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Investeringer i varige driftsmidler	2 745 073	2 038 010	2 255 213	2 756 795	-501 582	2 321 186	-435 609
Tilskudd til andres investeringer	1 686	0	3 000	1 433	1 567	3 000	1 567
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	15 636	3 900	25 619	27 380	-1 761	25 621	-1 760
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	2 921	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	2 765 317	2 041 910	2 283 832	2 785 608	-501 776	2 349 807	-435 802
Kompensasjon for merverdiavgift	-489 090	-290 887	-321 700	-489 657	167 958	-331 895	157 762
Tilskudd fra andre	-616 156	-161 200	-74 200	-458 359	384 159	-81 010	377 349
Salg av varige driftsmidler	-25 849	-94 000	-149 200	-152 085	2 885	-149 220	2 865
Salg av finansielle anleggsmidler	-48	0	0	-4 329	4 329	0	4 329
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-4 117	0	0	-3 617	3 617	0	3 617
Bruk av lån	-1 205 643	-1 307 383	-1 396 098	-1 211 814	-184 284	-1 390 598	-178 784
Sum investeringsinntekter	-2 340 902	-1 853 470	-1 941 198	-2 319 860	378 662	-1 952 723	367 137
Overføring fra drift	-291 545	-188 440	-342 634	-460 143	117 509	-391 527	68 616
Avsetninger til bundne investeringsfond	55 544	0	0	37 052	-37 052	110	-36 943
Bruk av bundne investeringsfond	-36 414	0	0	-42 658	42 658	-5 666	36 992
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-152 000	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-424 415	-188 440	-342 634	-465 748	123 114	-397 083	68 665
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0	0

Status investeringer aggregert

Beløp i 1000

Grupperingsnivå	Totalbudsjett	Årets budsjett			
	Regnskap i fjor	Opprinnelig budsjett	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år
Administrasjon	5 350	15 900	20 512	15 845	4 667
Eiendom	826	5 300	4 438	4 626	-188
Finansiering	17 296	3 900	28 621	27 380	1 240
Kompetanse	1 110 409	984 610	1 284 687	1 330 531	-45 844
Samferdsel	70 447	148 800	82 577	37 448	45 129
Tannhelse	8 601	21 600	24 514	2 649	21 865
Veg	1 548 566	861 800	904 458	1 367 128	-462 670
Sum	2 761 494	2 041 910	2 349 807	2 785 608	-435 802

**Trøndelag
fylkeskommune**

Trööndelagen fylhkentjielte